

DARBININKAS

Vol. LXVI, Nr. 6
Vasario-February 6, 1981

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Lenkijos nepriklausomai darbo unijai nepavykus susitarti su vyriausybe dėl 5 dienų darbo savaitės, įvairiuose Lenkijos miestuose vyksta sporadiniai streikai. Unijos vadovybė įspėjo, kad, nepavykus susitarti, unija gali paskelbti visuotinį streiką. Įtampa dar padidėjo, studentams pradėjus reikalauti panaikinti privalomas marksizmo-leninizmo paskaitas ir ūkininkams, kad jų laisvoji unija būtų legalizuota.

Britanijos Darbo partijos konferencijoj buvo iš pagrindų pakeista partijos vado rinkimo tvarka: iki šiol jį rinko partijos parlamento nariai, o dabar jis bus renkamas parlamento narių, kurie sudarys 30 proc. balsų, unijos skyrių su 40 proc. balsų ir partijos skyrių su 30 proc. balsų. Ši tvarka rodo, kad partija žymiai pasuko į kairę, ir todėl 4 buvę partijos ministrai — Shirley Williams, William Rogers, dr. David Owen ir Roy Jenkins — sudarė grupę, pasiryžusią kovoti su partijos slinktim į kairę.

Kinijos specialus teismas paskelbė savo sprendimą "4-urį gaujos" nariams ir kartu su ja kaltintiem kitiem bylos dalyviams. Mao Zedong našlė Jang Quing buvo nuteista mirti, bet baismė per 2 metus nebus vykdoma, kad ji persiauklėtų per darbą. Jai sutikus savo nusikalčius apgailėti, mirties baismė bus pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. Gaujos narys ir buvęs Šanchajaus miesto burmistras Zhang Changqiao nubaustas tokia pat baime, kaip ir Mao našlė; prisipažinęs kaltu partijos teoretikas Yao Wenyan — 20 m. kalėjimo ir 5 m. politinių teisių atėmimo; buvęs partijos pirmininko pavaduotojas Wang Hongwen — kalėti iki gyvos galvos ir visam laikui netekti politinių teisių. Kiti kaltinamieji buvo nuteisti kalėjimo baime nuo 16 iki 18 m. ir neteko politinių teisių 5 m.

Sov. S-ga paskubom stengiasi pasistatyti tokį karo laivyną, kuris galėtų savarankiškai veikti ir už dabar Nato valstybių karo laivų nesunkiai užblokuojamų praėjimų, per kuriuos dabartinėm sąlygom sovietų laivams būtų sunku prasiveržti. Odesos karo laivų dirbtuvėse buvo pastatyti 7,600 tonų kreiseris Sovremenny ir dar statydinami keturi 8,500 tonų laivai kovai su priešo povandeniniais laivais. Ten pat statydinamas ir raketom ginkluotas 12,500 tonų kreiseris.

Saudi Arabijoje vykstanti islaminė valstybių galvų konferencija nutarė svarstyti Irako ir Irano karą, Sov. S-gos invaziją į Afganistaną ir Art. Rytų taikos reikalus. Iranas atsiskė konferencijoj dalyvauti dėl to, kad ten dalyvauja Irakas, Libija taip pat nedalyvauja, Afganistanui buvo uždrausta jį dalyvauti, o Egiptas pašalintas dėl taikos su Izraeliu.

Madride sausio 27 prasidėjo Helsinkio susitarimų peržiūros antroji fazė. JAV delegacija vėl apkaltino Sov. S-gą, kad ji per paskutines kelias savaites vėl areštavo du ir nuteisė 9 asmenis dėl jų kovos už žmogaus teises. JAV delegacijos pirmininkas Griffing Bell iš pareigų pasitraukė, todėl jai dabar pirmininkauja buvęs kopirmininkas Max M. Kampelman.

Sov. S-ga pasirašė su Malta sutartį, pagal kurią jos prekybos laivai Malto uostuose galės apsirūpinti kuru.

KRATOS, TARDYMAI, AREŠTAI

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 44

TSRS Generaliniam Prokurorui Jurevičiaus Mečislavo, Jurgio, Lietuvos Helsinkio grupės nario, gyv. Lietuvoje Šiaulių m. Spindulio g. Nr. 6-10,

PARAIŠKIMAS

1980 vasario 6 Šiaulių autobusų stotyje mane užpuolė ir suėmė grupė saugumiečių. Nusigabėję į skyrių, padarė asmeninę kratą, po to nusivėžė į mano butą, kur taip pat atliko smulkia krata, kurios metu pamėmė įvairių spausdintųjų ir religinės literatūros. Rytį dieną buvau iškvietas miesto prokuratūron. Atvykęs iš Vilniaus tardytojas A. Jucys pateikė man kaltinimą: religinių procesijų eisenų 1979 vasarą prie Šiaulių ir Šiluvos "organizavimu". Po to sekančiomis dienomis vėl buvau iškvietas prokuratūron. Paruošti "liudininkai" surengtoje akistatoje "atpažino" mane kaip minėtų procesijų organizatorių. Tokiu būdu man buvo iškeltas oficialus kaltinimas pagal BK 199-3 str. Taip pat buvo kviečiami liudininkai siekiant išgauti norimus parodymus dėl "veltėdžiavimo". 1975 sausio mėn. dėl religinių įsitikinimų (reikalavau teisės nedirbti religinių švenčių dienomis) buvau atleistas iš darbo. Nuo 1977 rugpjūčio mėn. dirbu Latvijoje bažnyčios zakristijonu. Darbo sutartį tardytojas A. Jucys iš manęs paėmė.

Ryšium su tuo pareiškiu:

Šita KGB surežisuota akcija, turinti tikslą man primesti religinių eisenų "organizatoriaus" vaidmenį, "pažeidžiant viešąją tvarką" — yra ne kas kita, kaip grubi provokacija nukreipta ne vien prieš mane.

Ateistinė propaganda Lietuvoje nepasiekė savo pagrindinių tikslų. Mažiausiai du trečdaliai lietuvių iki šiai dienai tikintys katalikai. Nežiūrint dešimtmečių ateistinio puolimo, lietuviams daugumoje pasiliko ištikimi savo tėvų ir protėvių tradicijoms ir savo tikėjimui. Visa tai negali neiššaukti valdiškųjų ateistų niuršio. Turbūt todėl paskutiniuoju laiku jie ir nusprendė, kad represijos — labiau patikimas ginklas toje negarbingoje kovoje prieš religiją. Tačiau tai klaidingas kelias. Apie tai byloja mūsų tautos istorijos puslapiai.

Aš dalyvavau, kaip ir daugybė kitų tikinčiųjų šitose maldininkų religinėse procesijose prie Kryžių kalno ir Šiluvoje. Dalyvavau, nes aš katalikas. Aš nebuvau jokių organizatorių. Nebuvo ir jokių "viešosios tvarkos pažeidimų". Lietuvoje pagal senas tradicijas ir papročius katalikai stichiškai renkasi į maldingas keliones, ir nereikalingi organizatoriai. Tai ne gegužės 1-ji ar spalio eisenos. Maldingos kelionės yra neatskiriamas mūsų religinio

gyvenimo dalis. Mūsų katalikiškosios tradicijos gimusios prieš šimtmečius. Jos lietuvių kataliko religinės dvasios išraiška. Jos niekam ir niekada neatnešė žalos. Tai puikiai žino kiekvienas, kuris nors šiek tiek susipažinęs su Lietuvos gyvenimo tikrove.

"Pravdos" laikraštis (1975.XII.18, Nr. 352) skelbė straipsnį, pavadintą "Ataka prieš Dievo Motiną". Jame buvo kalbama apie tai, kaip Čilės budelių chunta, vadovaujama netikinčio nei į Dievą, nei į vėlnią Pinočeto, susidorojo su išgąsdinusia jį taikia katalikų maldininkų religine eiseną. Straipsnis užbaigiamas: "Generolas Pinočetas su neišsekamu išradingu mėsos ieško būdų kaip užkirsti burnas tikintiesiems ir netikintiesiems..."

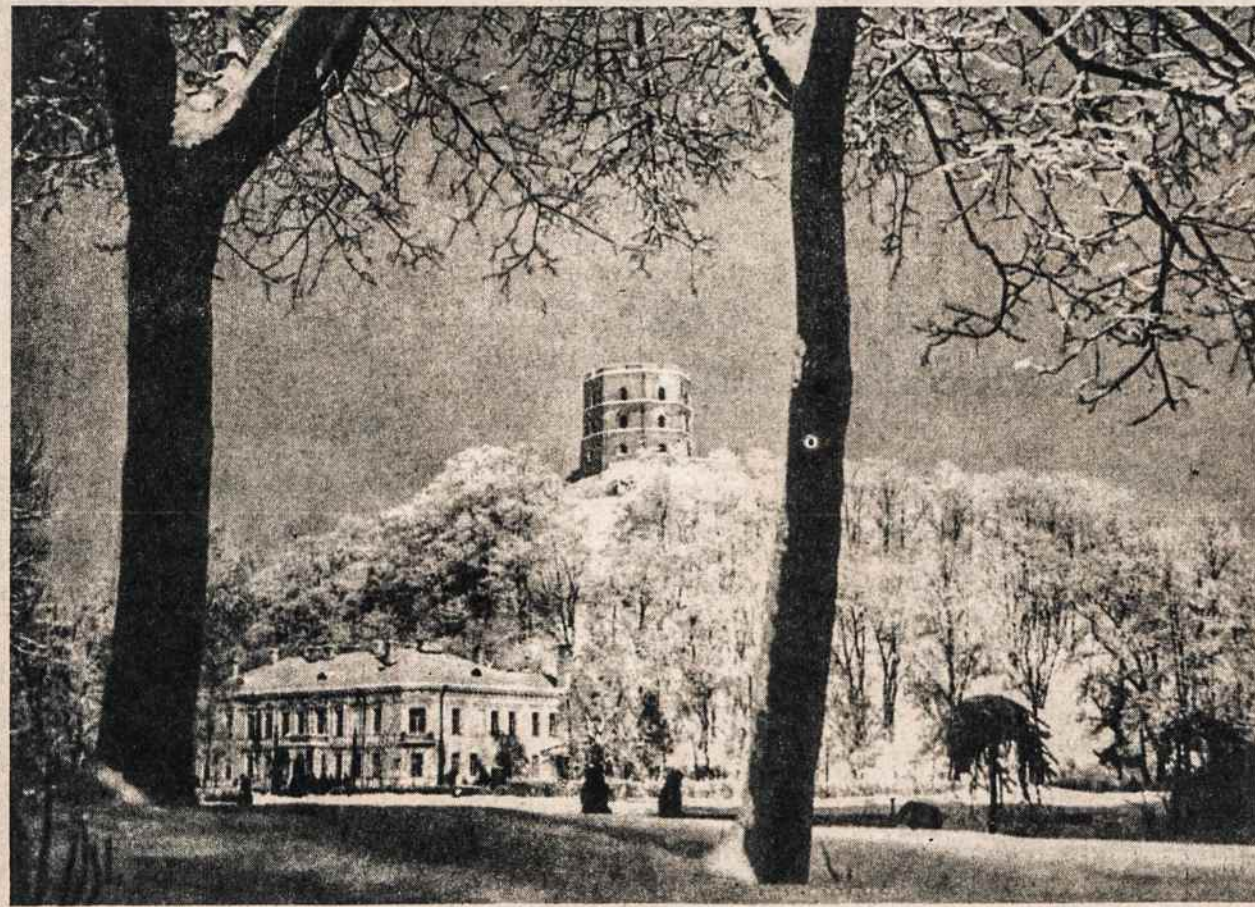
Iškyla klausimas: kodėl ir tarybiniai bedieviai naudojami tais pačiais metodais kaip ir jų koneveikiama chunta? Gal būt jų tie patys tikslai?

Kreipiuosi į Jus prašydamas padėti užkirsti kelią bedievių visokiai savivalei ir smurtui, vykdomam tarybinių įstatymų priedanga.

Gyvename juk XX-me amžiuje ir, kaip aiškina propagandistai, "pačioje demokratiškiausioje šalyje", valstybėje, įsipareigojusioje visoje eilėje humanistinių tarptautinių susitarimų gerbti pagrindines žmogaus teises.

Šiauliai, 1980.II.23.

M. Jurevičius

Vilnius, Gedimino kalnas žiemą su pilies bokštu, kuriame plevėsavo nepriklausomos Lietuvos vėliava.

PASAULIO SPAUDA APIE VLADĄ ŠAKALĮ

Vlado Šakalio odisėja ir jo informaciją apie padėtį Lietuvoje plačiai aprašė pasaulio spauda. Po Eltos suruosto spaudos atstovų susitikimo su Vladu Šakaliu Washingtono The Christian Science Monitor dienraštis (1980 lapkričio 19) išsamų straipsnį apie Šakalį išspausdino nuolatinis korespondentas Washingtono Donald Southerland. Jis rašo, kad gausūs lietuvių rezistentai, kaip Šakalys, nelaiko savęs "disidentais", bet patriotais. "Daugeliui vakariečių Lietuva tėra blyškų prisiminimas — viena iš tų valstybių, kurias rusai prarijo po II-ojo pasaulinio karo. Bet Vladui Šakaliui Lietuva gyva. Tai kultūra, kalba, religijos — ir ryžtas priešintis."

Hamburge išeinantis įtakingas dienraštis Die Welt (1980 lapkričio 26) išspausdino Šakalio nuotrauką ir straipsnį "Iš Sibiro į Madridą". Madride jis "vienas iš tų, kurie savo asmeniškumu likimu gali ir nori paliudyti pasauliui apie sovietinę spaudą". Die Welt korespondentui Šakalys pareiškė: "Jūs, vokiečiai nekalti, kad mes lietuviai, kenčiam spaudą, bet būsit kalti, jei įsūj vyriausybei oficialiai neatsiribos nuo Hitlerio-Stalino pakto, kuris mum tą nelaimę atnešė". Savo gyvenimo tikslą Šakalys matė laisvės kovoje. "Jis ir daugelis jo tautiečių įsitikinę, kad Pabaltijoj nepriklausomybės siekimo sąjūdis rastų platesnį atgarsį, jei Bonna anuliuotų Hitlerio-Stalino pakta."

"Disidentas prašo daugiau griežtumo Sovietų Sąjungai" — skelbia didžiausio Brazilijos

dienraščio O Estado de Sao Paulo (1980 lapkričio 20) antraštė. Straipsnyje aprašomas Šakalio patirtis Vatikane ir Italijoje. Vizitą truko šešias dienas. Sausio 19 išvyko atgal. Delegacijai vadovavo laisvosios profesinės sąjungos "Soldarnosc" vadovas Lech Walensa.

Tai buvo pirmas šios sąjungos vadovų apsilankymas vakaruose. Laisvosios profesinės sąjungos įkūrimas komunistiniame krašte yra didžiausia naujiena, todėl delegaciją Romos aerodrome sutiko tūkstantinė minia. Delegacijai buvo parodytas didesnis dėmesys nei didžiųjų valstybių prezidentams, karaliam, kurie lankėsi Romoje.

Delegaciją sudarė 17 žmonių. Jų tarpe buvo Dancigo vyskupas Kluz ir keletas kunigų. Pirmiausia delegacija aplankė Romos šventoves. Viso šio lankymosi centras buvo susitikimas su popiežium Jonu Paulium II. Čia kalbėjo delegacijos vadovas, pažymėdamas, kad profesinė są-

APIE LIETUVĄ KITATAUČIŲ SPAUDOJ

Chretiens De L'est, Paryžiuje leidžiamas trimėnesinis žurnalas, išleido specialų numerį, skirtą Lietuvai.

Šis leidinys (1980, Nr. 27) apie Lietuvą, pavadintas Catholiques de Lituanie, duoda išsamią lietuvių tautos bei Lietuvos katalikų istorinę apžvalgą. Įvairios iliustracijos puošia šį 120 psl. leidinį — jų tarpe Lietuvos krašto bei vyskupijų žemėlapiai, nuotraukos, vaiduojančios persekiojimo faktus okupuotoj Lietuvoje, demografinių statistikų lentelės ir t.t.

Pirmoj daly skaitytojas supažindinamas su lietuvių tauta, kraštu, kalba ir Lietuvos istorija.

Antroji dalis nagrinėja Lietuvos Bažnyčios vystymąsi nuo 1251 iki 1940 apibūdinant, kaip tikėjimas Lietuvoje gimė, augo, klestėjo ir dabar yra persekiojamas.

Trečioj daly išdėstyta dabartinė tikėjimo būklė Lietuvoje. Pateikiamos žinios apie Lietuvos išretuosius vyskopus, kunigus, seminariją, tikinčiuosius, jaunimą, bažnyčias, pogrindžio spaudą, Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetą ir sąžinės kalinius. Vaizdžiai atpasakojama valdžios persekiojimo priemonės prieš Lietuvos tikinčiuosius, naudojant ištraukas iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų.

Šį leidinį bus galima gauti per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą, 351 Highland Blvd., Brooklyn NY 11207.

Diethild Treffert, Katholische Nachrichten Agentur (KNA) korespondentė, dažnai rašanti apie Lietuvos tikinčiųjų problemas, plačiai aprašė žygį į Šiluvą, kuris įvyko 1979 rugpjūčio 25. Jos straipsny, datuotame 1980 gruodžio 17, rašoma, kad žygį suruošė Eucharistijos Bičiuliai, tikinčiųjų atsinaujinimo bei atsparumo sąjūdis. Korespondentė cituoja LKB Kroniką Nr. 40, kuriame viena žygio dalyvė rašo: "Prieš penkerius metus Eucharistijos Bičiulių iniciatyva įvyko pirmasis žygis iš Tytuvėnų į Šiluvą, kuriame dalyvavo apie 300 žmonių. Šiame rugpjūčio 26 į tradicinį Eucharistijos Bičiulių žygį susirinko apie 1000 žmonių, kurių tarpe buvo daugiausia jaunimas..."

Pavienius eisenos dalyvius KGB gaudė ir tardė, kas organizavo šią eisnę, rašo Treffert. Saugumas stengėsi sustabdyti bei sutrukdyti religinę eisnę, bet nepasisekė.

JAV Amnesty International, sąžinės kalinių tarptautinė glo-

LENKIJOS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ VADAS L. WALENSA ROMOJE

Naujai įsikūrusios laisvosios profesinės sąjungos Lenkijoje delegacija sausio viduryje aplankė Vatikane ir Italijoje. Vizitą truko šešias dienas. Sausio 19 išvyko atgal. Delegacijai vadovavo laisvosios profesinės sąjungos "Soldarnosc" vadovas Lech Walensa.

Tai buvo pirmas šios sąjungos vadovų apsilankymas vakaruose. Laisvosios profesinės sąjungos įkūrimas komunistiniame krašte yra didžiausia naujiena, todėl delegaciją Romos aerodrome sutiko tūkstantinė minia. Delegacijai buvo parodytas didesnis dėmesys nei didžiųjų valstybių prezidentams, karaliam, kurie lankėsi Romoje.

Delegaciją sudarė 17 žmonių. Jų tarpe buvo Dancigo vyskupas Kluz ir keletas kunigų. Pirmiausia delegacija aplankė Romos šventoves. Viso šio lankymosi centras buvo susitikimas su popiežium Jonu Paulium II. Čia kalbėjo delegacijos vadovas, pažymėdamas, kad profesinė są-

bos organizacija, savo vėliausiam žiniarašty paskelbė, kad 200 su viršum disidentų susilaukė griežtų bausmių per paskutiniuosius 15 mėnesių Sovietų Sąjungos teismuose. Rašoma, kad trys grupės ypatingai nukentėjo, būtent Helsinkio grupių nariai, tautos teisių kovotojai, ypatingai ukrainiečiai, lietuviai, estai ir armėnai, bei tikintieji.

Minimų kalinių tarpe iškeliama Vytauto Skuodžio byla. Skuodis, gimęs Chicagoj 1929 kovo 21, buvo suimtas 1980 sausio 9. Kratos metu saugumiečiai konfiskavo jo parašytą darbą *Dvasinis genocidas Lietuvoje*, kuriame jis moksliskai analizavo sovietinę ateistinę propagandą ir tikinčiųjų teisių varžymus Lietuvoje. Manoma, kad Vytautas Skuodis, Lietuvos Helsinkio grupės narys, dar tebelaukia teismo.

JAV grupė Helsinkio susitarimų vykdymui remti "Helsinki Watch" iš New Yorko savo aplinkrašty spaudoje išvardino tuos asmenis, kurie, Madrido konferencijai bevykstant, buvo suimti bei nuteisti už savo politinius ir religinius nusistatymus Sovietų Sąjungoje. Jų tarpe keturi lietuviai: Ona Vitkauskaitė, Genovaitė Navitskaitė, Povilas Buzas ir Vitas Abrutis.

Helsinki Watch pirmininkas Robert L. Bernstein laiške Sovietų užsienio reikalų viceministeriui Leonid Ilyichev rašo, kad šiuometinė areštų banga Sovietų Sąjungoj aiškiai prasižengia Helsinkio akto žmogaus teisių nuostatom ir kad pozityvios akcijos yra laukiama iš Sovietų pusės.

Apie suimtuosius lietuvius taip rašoma:

Dvi moterys, Ona Vitkauskaitė ir Genovaitė Navitskaitė, buvo nuteistos 1980 lapkričio 24-25 už Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos perrašinėjimą. Vitkauskaitė nuteista 1 1/2 metų lageriu, o Navitskaitė — 2 metų lageriu.

Povilas Buzas nuteistas 1980 lapkričio 24-26 1 1/2 metų lageriu. Jis buvo suimtas kratos metu, kai saugumiečiai jį rado dirbantį rūsyje su elektrografiniu aparatu.

Vitas Abrutis buvo nuteistas 1980 lapkričio 27-28 2 1/2 metų lateriu už pogrindžio spaudos platinimą.

Lietuvių Informacijos Centras New Yorke palaiko glaudžius ryšius su minėtom organizacijom bei žinių agentūrom, pristatydamas jom informaciją apie dabartinę Lietuvos būklę.

LIC

NETINKAMŲ ŽEMĖLAPIŲ NEPAKANKAMAS PAAIŠKINIMAS

Dr. Jonas Balys, Vliko vicepirmininkas informacijos — spaudos reikalams, atsakydamas dr. Broniui Nemickui į Vliko išleistas angliškos brošiūros kritiką, tytomis apėjo svarbų Lietuvos sienų su Lenkija žymėjimo klausimą to brošiūroje įdėtam žemėlapyje (Draugas, 1980 gruodžio 6). Žemėlapyje pažymėta tik dabartinė, faktinė siena su Lenkija, Sūduvoj sutampanti su buvusios demarkacijos linija ir Lenkijai priskirianti Punska,

Seinus, Suvalkus ir kitas Lietuvos žemes. Dr. Balys teisinasi, kad "Lietuvos sienas daug kas mėgsta savaip braižyti. Čia sunku visiems įtikti. Reikia skirti mūsų pageidavimus nuo faktinės padėties". Argi, jei "sienas daug kas mėgsta savaip braižyti", tai ir Vlikas gali braižyti, kaip Baliai patinka? Žinoma, reikia skirti pageidavimus nuo faktinės padėties, bet taip pat reikia skirti ir Lietuvos teises nuo kai kieno pomėgio.

Toliau dr. Balys nurodo, kad Vliko brošiūrai buvęs numatytas kitas žemėlapis, kuris naudojamas angliškame "ELTA Information Bulletin", bet jis užkliuvo pašte. Betgi ir tas žemėlapis žymi tą pačią faktinę okupuotos Lietuvos sieną su Lenkija, išvestą pagal liūdno atminimo demarkacijos liniją. Jei tie klaidingi žemėlapiai ir buvo kur nors anksčiau panaudoti, tai dėl to jie tinkamai nepasidarė.

Savaitės įvykiai

JAV sulaukė Nikaragvai teikiama ūkinę pagalbą dėl to, kad ji aprūpina ginklais Salvadoro partizanais.

Pietų Korėjos prezidentas Chun Doe Hwan, prieš atvykdamas vizito į JAV, panaikino krašte buvusią karą būklę ir miriute miriute opozicijos veikėjui Kim Dae Jung pakeitė bausmę kalėjimu iki gyvos galvos.

Vietnamo užsienio reikalų ministras Nguyen Co Thach pareiškė, kad Vietnamas nenumato leisti Sov. S-gai įsirengti Vietnamo bazes.

Popiežius Jonas Paulius II pasmerkė Bažnyčios per lengvai panaikinamas vedybas. Per 1973 m. buvo panaikinta 11,120 vedybų (JAV — 9,564), o 1978 m. — 55,450 (JAV — 43,470).

Lenkijos rašytojų unijos pirmininku buvo išrinktas Jan Jozef Szczepanski, kurio kūriniai buvo uždrausti Lenkijoje spausdinti. Be to, ji pakeitė savo statutą taip, kad iš 32 unijos tarybos narių bus tik 6 nerinkti, bet paskirti komunistai. Anksčiau partija skirdavo 17 tarybos narių.

Izraelio parlamento pritarė 3 naujų žydų kolonijų steigimui okupuotam vakariniam Jordano krante. JAV pareiškė nepasitenkinimą.

JAV strateginės karo aviacijos vadovybė be jokio įspėjimo sausio 26 pradėjo vykdyti 20 dienų trukusios karo pratimus karo aviacijos pasiruošimui patikrinti.

Salvadoro partizanai sudaro 5 politinių grupių sąjungą, pasivadinusį Farabundo Marti tautinio išlaisvinimo frontu, arba F.M.L.N., kurio kariniu vadu yra Salvadoro komunistų partijos gen. sekretorius Salvador Cayetano Carpio. Fronto politinę liniją nustato Demokratinio revoliucinio fronto 7 narių komisija, kurios pirmininku yra buvęs teisės profesorius ir žymus socialdemokratų veikėjas Guillermo Ungo.

Prez. Reagan įsakė federalinėm įstaigom 15 proc. sumažinti tarnybines keliones ir 5 proc. naudojimąsi pašaliniais patarėjais. Be to, uždraudė pirkti įstaigom baldus ir kitus reikmenis.

Sveikatos reikalų žinovai teigia, kad Sov. S-goj yra labai didelis vaikų mirtingumas — iš 1,000 gimimų miršta 35, arba dvigubai daugiau kaip JAV. Didelį mirtingumą sukelia išplitęs motinų alkoholizmas ir dažni abortai (vidutiniškai 6 abortai moteriai). Kūdikių mirtingumą pakelia ir jų atidavimas į diennės priežiūros centrus, kur jie dažnai suseraga epideminėm ligom.

Sov. S-gos aukšč. taryba atėmė pilietybę trim praėjusiais metais į Vakarų laikinai išvykusiems rašytojams: Vasily P. Aksionov, Lev Z. Kopelev ir jo žmonai Raisa Orlov.

Atstovų rūmų biudžeto komisija pasiūlė kongresui paskirti reikalingas sumas, už kurias per 5 metus būtų sukurtos 5 naujos šarvuotos divizijos ir pastatyti 3 lėktuvnešiai. Tai kainuotų 80 bil. dol.

Prez. Reagan, sveikindamas grįžusius įkautus, pareiškė, kad ateity tokiais atvejais JAV atsakys greitai ir veiksmingai.

Dr. Stasys Bačkis, dabartinis Lietuvos atstovas Washingtone, vasario 10 sulaukia 75 metų (gimęs 1906.II.10). Sveikiname!

Pabaltijo valstybių žemėlapi, kur Lietuvos valstybinės sienos su Lenkija ir kitais kaimynais buvo teisingai nubrėžtos. Ar jis, tapęs Vliko pirmininku, savo nusistatymą pakeitė?

Dr. Nemickas apgailestavo, kad Vliko žemėlapyje niekuo nepaženklintos Lietuvos teritorinės aspiracijos į lietuviškąsias Rytprūsių žemes. Dr. Balys atžė: "Kurgi dabar nukelsime Lietuvos sieną Vakaruose — iki Karaliaučiaus ar iki Vyslo? Nebūkime juokingi". Lietuvos valstybinė siena su Rytprūsiais buvo nustatyta 1928 sutartimi su Vokietija, ir ji sutampa su faktine okupuotos Lietuvos riba. Taip ją ir tenka parodyti. Tačiau tai netrukdo pažymėti, kad šiaurinė Rytprūsių dalis nuo amžių buvo Mažoji Lietuva.

Į kitus dr. Balio atsakyme pa-

liustus klausimus, jei ras reikalinga, atsakys pats dr. Nemickas. Negalima nesistebėti, kad dr. Nemicko gynimą nuo sovietinių šmeižtų dr. Balys laiko asmeniškai "vendetta" ir dr. Nemicką kaltina savo asmenišką ambiciją pastačius aukščiau mūsų visuomeninių reikalų. Argi dr. Nemickas būtų pasitaręs mūsų visuomeniniam reikalams, jei būtų negirdom nulėidęs sovietinių šmeižtų skleidimą? Argi pas mus jau daromi kaltai tie, kurie nuo šmeižtų ir įžeidimų ginasi, o ne tie, kurie šmeižia ir įžeidinėja? Deja, tokių visuomeninės etikos iškraipymų vis daugėja, ir labai laikas prieš juos pasisakyti ne tik tiesiogiai jų paliestiesiems, bet ir kitiems, kad jie mūsų visuomenėje neišsikerotų ir lietuviu su lietuviu santykių visiškai nesužlugdytų.

Algimantas S. Gečys

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Knygų leidyba ir honorarai. Šių metų Literatūros ir Meno 1 nr. prabilo poligrafijos, leidyklų ir knygų prekybos komiteto pirmininkas Juozas Nekrošius. Iš jo pareiškimo sužinojome, kad tarp išleidžiamų knygų grožinei literatūrai skiriama 40-45 procentai. Daugiau kaip pusę išleidžiamų knygų sudaro žodynai, enciklopedijos, mokslo veikalai (žinoma, ir propagandinė publicistika). Grožinės literatūros tiražų vidurkis yra 13,000. Beveik trečdalis visų knygų paskirstoma į viešąsias bibliotekas, kiti du trečdaliai paleidžiami į prekybinius knygynus. Daugiausia knygų išspausdina Kauno ir Vilniaus spaustuvių. Poligrafinis centras yra ir Šiauliuose. Numatoma spaustuves didinti Klaipėdoje ir Panevėžyje. Pessimistiškai skamba spaudos viršininko prisipažinimas, kad *vargu ar pagausės popieriaus*, o turėsime dirbti sparčiai augant knygų paklausai. J. Nekrošius paskelbė ir, kokie honorarai mokami rašytojams. Debiutantams už poezijos eilutę mokama nuo 70 kap. iki 1 rb., jau turintiems vardą poetams mokama po pusantro rublio už eilutę. Prozininkai 1980 gavo po 300 rb. už spaudos lanką (16 psl.). Viršininkas didžiuojasi, kad 1980 rašytojų honorarams buvę išmokėta milijonas 300 tūkstančių rb. Taigi valdžia moka didelius honorarus, bet naujai knygai partiniai reikalavimai taip pat gana dideli. Kol rankraštis praeina pro kelias cenzūras, trunka daug laiko. Rankraštis, kuris neatitinka par-

tijos reikalavimų, nepateks į spaustuvių ir nesulauks honoraro. Čia ir yra rašytojų prievartavimas tiesioginiu ir netiesioginiu būdu (honoraro reikalas!).

— Literatūra ir Menas išspausdino dar kelių rašytojų pasisakymus apie pavergtos Lietuvos paskutinio penkmečio literatūrą.

Poetas ir kritikas Algimantas Bučys pasisako apie kritiką. Jis gana humoristiškai kalba apie kritikos santykius su kūrėjais. Vieni rašytojai nuoširdžiai dėkoja kritikams už dėmesį, o kiti savo kūrinis laiko neliečiamais sėdevrais, o kritiką laiko pagalių kaišiojimu į ratus. A. Bučys vis dėlto lietuvių literatūros kritiką vertina teigiamai. Jis sako, kad kritika netapo asmeniškų pataikavimų tarnaite, netenkino vienadienių pageidavimų ar subjektyvinių įgeidžių.

Apsakymo meistras Juozas Aputis pripažįsta, kad grožinėje prozoje esama nuosmūgio, bet tai esąs natūralus potvynio ir atoslūgio bangavimas. Šis rašytojas yra ir Pergalės redakcijos narys. Į jo rankas patenka rašytojų rankraščiai. Tie rankraščiai kartais labai apverktinai atrodo: keliaudami iš redakcijos į redakciją, jie tiek susidėvi, kad pasidaro sunkiai išskaitomi. Tai toks rašytojo kelias į literatūrinę garbę ir pripažinimą.

Apie humorą ir satyrą pasisako eiliuotojas Algimantas Pabijūnas ir Vytautė Žilinskaitė. A. Pabijūnas satyrą vadina laiko sąžine, tačiau pripažįsta, jog

(nukelta į 4 psl.)

RAYMOND KIVITA, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merrick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580. Telef. 516 825-6511. Pasigrožėkit Long Island gamta. Visi modernūs patogumai. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

VALDAS C. DUOBA, lietuvių advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYER FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinelės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojates ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Residencinės ir Komercinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas
FLORIDA REAL ESTATE **Angelė E. Karnienė**
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

LORENCE CONTRACTING CO., INC.
Antanas ir Edvardas Lorence atlieka įvairiausių namų įrengimo, patobulinimo ir pataisymo darbus. Įrengiamos modernios Hollywood stiliaus virtuvės, vonios kambariai, atliekami stiliaus darbai, namas aplojamas aliuminijaus plokštėmis, taisomi stogai, atliekami dažymo darbai, įdedami aliuminijaus langai, sutvarkomas šildymas ir kiti kanalizacijos įrengimai, įrengiamas rūsys, atliekami cemento darbai ir kitokie patarnavimai. Adresas: 84-52 86th Ave., Woodhaven, N.Y., 11421. Telefonas 212 849-2731 arba 441-2489. Kalbama angliškai, lenkiškai ir ukrainietiška.

NEW JERSEY, NEW YORK — Lietuvos Atsiminimai, šeštad. 4-5 val. popiet WEVD 1330 AM kil, ir 7-8 val. vak. 97.9 FM. Dr. J.J. Stukas, Dir. Naujas adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. 201 753-5636.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1981

kovo 25 — balandžio 3 — \$977	liepos 6-17 — \$1,068
balandžio 15-24 — \$977	liepos 20-29 — \$1,112
gegužės 2-11 — \$1,019	rugpjūčio 3-14 — \$1,068
gegužės 7-16 — \$1,019	rugpjūčio 3-12 — \$1,112
gegužės 13-22 — \$1,079	rugp. 19 — rugs. 3 — \$1,382
gegužės 13-28 — \$1,136	rugsėjo 3-12 — \$1,148
gegužės 21-30 — \$1,108	rugsėjo 17-26 — \$1,059
birželio 4-13 — \$1,148	rugs. 24 — spalio 3 — \$1,059
birželio 18-27 — \$1,148	spalio 8-17 — \$1,019

Kainos yra iš New Yorko ir Bostono. Iš kitų miestų yra pridėtinis mokestis. Visose kelionėse praleidžiama 5 naktys Vilniuje, 2 ar 3 naktys Maskvoje, kai kurios dar Varšuvoje, Frankfurte ar Helsinkyje. Kainos gali keistis, keičiantis skridimų kainom.

Taip pat patarnaujama įsigyjant bet kokiom kelionėm bilietus, keliaujant lėktuvais, laivais, traukiniais, autobusais. Užsakomi viešbučiai. Išnuomojamos mašinos.

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
Tel. 212 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. ISSN 0011-6637

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuostoria • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Jaunimui ateinant

I visas lietuviško gyvenimo sritis pamažu ateina jaunimas. Vienur jo ateina daugiau, kitur mažiau. Jei paseksime lietuviškųjų kolonijų gyvenimą, bus lengva pasakyti, kodėl vienur daugiau, kitur mažiau jo ateina. Ten, kur buvo daugiau dėmesio jaunimui, ten daugiau jo ir išauga. Kur buvo dirbančių su jaunimu, ten savaimė ir atsiranda jaunų pajėgų. Reikia dar prisiminti ir lituanistinę mokyklą. Kur jaunimas ilgiau išbūna lietuviškoje mokykloje, ten jis apsispranta su lietuviška veikla, su lietuviškais klausimais ir pasilieka lietuviškoje bendruomenėje.

Visiem juk rūpi, kad kuo daugiau jaunimo įsijungtų į mūsų veiklą, kad jie taptų gyvu mūsų tautos kūnu, o ne nuobira svetimiesiems. Tad ir reikia telkti pajėgas tam jaunimui pritraukti prie lietuviškos veiklos.

Jaunimas mėgsta konkrečius darbus. Daug kam teko pergyventi, kaip puikiai jaunimas atliko įvairius darbus, jeigu jiems buvo pavesta ir jais pasitikėta. Yra juk darbų, kuriuos tikrai gali jaunimas atlikti, net ir sudėtingus darbus. Kartais trumpai painstruktavus galima iš jų susilaukti didelės paramos.

Toks konkretus darbas kaip tik ir ateina su Vasario 16-tos minėjimais. Įtraukime jaunimą. Skatinkime, kad jis pasipuostų tautiniais drabužiais ir dalyvautų minėjime. Čia juk visokiausių darbų. Tegu ir jie įsijungia. Tegu dirba prie kasos, tegu pasitinka įvairius svečius, ypač angliškai kalbančiuosius. Tegu juos nuveda į vietas, budi salėse, padeda rinkti aukas. Įtraukime ir į programas. Tegu būna pranešėjai. Dauguma moka abi kalbas. Tokius ir parinkime, kad jie sumaniai kalbėtų abiem kalbom. Dažnai vyresnieji išsigąsta, kad jaunimas nesiorientuoja programose dalyse. Reikia juos tik pamokyti, padėti tekstus parašyti,

o paskui savaimė viskas eis sklandžiai.

Lietuvos nepriklausomybės šventė duoda progos parašyti laiškus laikraščiam, senatoriam, kongresmanam. Ir tai kuo puikiausiai gali padaryti jaunimas, nes jis laisvai moka angliškai.

Per mokyklas jaunimas turi daug draugų kitataučių. Tegu jiems parenka kokią dovanėlę, kuri primintų Lietuvą ir Lietuvos nepriklausomybės šventę. Žmogus paprastai yra jautrus nuskriaustajam. O Lietuva juk nuskriausta. Apie jos nuskriaudimą dabar labai patogu kalbėti, nes juk ir Amerikos prezidentas spaudos konferencijoje pirmą kartą pasakė teisybę apie Sovietų Sąjungą ir jos moralę. Kalbėdami draugam, įtrauksime ir juos į mūsų interesų sferą.

Įtraukime jaunimą į organizacijų valdybas. Kartais jiems gali būti sunku, neįprasta, bet pamažu išmoks visuomeninės technikos, išmoks vadovauti, dirbti organizacijose.

Rytiniame pakraštyje rengiama tautinių šokių šventė. Tai vėl gera proga pakelti mūsų tautinių šokių grupių veiklą, jas padidinti, pagyvinti. Įtraukime kuo daugiau jaunimo, kad jis šoktų ir bešokdamas pats pasidarytų lankstesnis.

Jeigu yra rengiama tautinių šokių šventė šiame Atlanto pakraštyje, tai kodėl nėra rengiama mažoji dainų šventė? O ir ji būtų labai reikalinga ir išjudintų choras, ansamblius. Visi jie atsinaujintų ir tuo pačiu pradžiugintų lietuviškąją veiklą. Organizavime ir jaunimo dainuojančių vienetus. Jaunimas mėgsta dainuoti, tai savaimė pritrauks jaunų žmonių, jei tik atsiras sumanus jų vadovas.

Tad padėkime jaunimui ateiti į mūsų lietuviškąją veiklą. Pasitikime jį su meile ir bičiulyste!

2 (Tęsinys iš pereinamo nr.)

Vaivos rykštė yra didžiaji glaustų ir kondensuotų straipsnių rinktinė. Pats Bronys apie tą savo darbą taip kalba:

“Buvau paprašytas ir mielai sutikau pateikti maždaug penkių šešių minučių trukmės prakalbas ir gyvu žodžiu jas įkalbėti Lietuvos įvairiais bendrų interesų klausimais — pirmiausia nušviečiant sovietinius užmojus drastiškai klastoti Lietuvos politinę praeitį. Be to, kritiškai įvertinti kitus tos rūšies nuotykius dabartyje, kai ir visuomeniniai, ir menų kultūros sektoriai kas kart daugiau gožte gožiami sovietinių pramany, iškraipymų ar tuščiaidurių pagyru bangom”.

Kaip meistras įveikė formą

Be abejo, ne vienam gali kilti toks klausimas: kaip Broniui Railai pasisekė persiorganizuoti, nuo plačių drobių pereiti į miniatūrų tapybą? Mano išmanymu, jis lengvai plaukia ir per šiuos vandenius, kaip meistras jis įveikė ir šią glaustą bei sandarią pasisakymų formą. Kas buvo pamėgęs skaityti Railos ilgus rašinius, dabar nejuociam savęs klausia: kaip gi čia viskas taip gražiai ir greitai pasibaigė? Aišku, tai yra ne tik talento, ne tik sugebėjimų, bet ir pasiruošimo, ir išprusimo, ir dvasinio susitelkimo vaisiai. Didelę drobę gali plačiai išsitiesti, medžiagą apversti nuo vieno ant kito šono, argumentaciją sutirštinti, gali ir žodžio prašmatnybėm pažaisti. Trumpuose pasisakymuose Broniui teko groti tik jautriai atsiliepiančiom stygom, ieškoti tik to, kas vienu ar kitu atveju yra būtina, esminga ir

BRONYS RAILA IR VAIVOS RYKŠTĖ

Paskaita, skaityta 1980 spalio 11 Kultūros Zidinyje Vaidganto Kultūros Klubu vakaronės metu, kai buvo aptarta nauja Bronio Railos knyga “Vaivos rykštė”. Antraštės sudėjo Darbininko redakcija.

ST. SANTVARAS

prasminga. Ir tai, kaip man rodo, jo raštui didelių blėdžių nesukrovė. Na, o skaitytojui tik pramoga: žiūrėkit, turim ir kitą kį Bronį Railą! . .

Tegu pasineria į jos versmes

Nesirengiu Vaivos rykštės turinio analizuoti, kiekvieną jos straipsnį apibūdinti. Visų pirma toks užmojis neįtilytų į šio pasisakymo laiką, o, kita vertus, ir nebūtų lengva nors apytobuliai tokį darbą atlikti. Be to, gal nedera ir skaitytojams malonumo atimti — tegu jie patys paima knygą į rankas, tegu patys pasineria į jos kovingumą ir minčių versmes, tegu pasigėri rašytojo plunksnos žerėjimu.

Rašinių ciklai

Tačiau apie tai, ką Vaivos rykštėje Bronys Raila dėsto, reikia nors trumpai pašnekti, nors veikalo temas ir straipsnių ciklus išvardinti. Ir ne dėl to, kad paprastai beveik visada taip daroma, bet kad Bronio Railos rašinių ciklų pavadinimai yra tokie vaizdūs, jog jie patys pakursto skaitytojo smalsumą, patys atskleidžia veikalo turinio įvairovę, sužvilga autoriaus sarkazmą ir ironiją. Tai ir žvilgterkim į paskutiniuosius Vaivos

rykštės puslapius, kurie vadina- mi Turiniu: Įžanglės skaitytojam ir klausytojam, Klastojimai, Išdavikai apie mus kitus, Kaip tardė Voldemarą, Susiniekinimas per niekinimą, Propagandistų grioždai, Enciklopedija, Geismas pasisavint Krėvė, Dialogai su Venclovom, Tas kitas pasaulis, Jų likimai, Kapsuko, Preikšo, Šepečio soc.-realizmai, Akimirkos.

Kaip regim, tai vis dialogai su Lietuva — su valdžios vyrais, su kultūrinės kūrybos ir visuomeninio veikimo ideologais bei vairuotojais, su įvairiom klastotojų ir pataikūnų grupėm, su pačiais menų žmonėm. Kiekviena paminėta Vaivos rykštės tema — tai trumpų straipsnių ciklai, žinoma, ne vienodo didumo, pvz., Tas kitas pasaulis turi šešiolika rašinių, o Kaip tardė Voldemarą — tik tris pasakojimus. Iš tikro, reikia žmogui pačiam Vaivos rykštę perskaityti, kad jis pajustų Br. Railos polemikų aštrumą, argumentavimų logiką ir stiprumą, išgirštų šūkšnį į nedorą pasaulį, o taip pat į Teisybę ir Teisingumą.

Pasikartojimai ar praplėtimai?

Įžanglėje skaitytojams ir klausytojam Bronys Raila lyg ir teisinasi, kad veikale esą teminių pasikartojimų. Man ne visai suprantama, kodėl autorius pats save taip nuplakė. Vaivos rykštę perskaityčiau su atsidėjimu, radau ten temų praplėtimų, paryškinių, pagilinių, bet ar tai yra pasikartojimai? Kai žmogus turi tik penkias minutes, tai koks bebūtų jis rašto meistras, vistiek visų temos plonybių į tą laiką nepajėgs įterpti. Tad, mano išmanymu, grįžimai prie tos pačios temos anaipol Vaivos rykštės spalvingumo nesumenkino.

Lietuvoje tyli

Lietuvoje, kiek man tenka žinelių iš ten prisirankioti, tuo tarpu apie Vaivos rykštę nieko nesakoma, nors ji Lietuvai ir jos rūpesčiam skirta. Tokia mūsų tėvų žemėje dabar yra tvarka — kol byla pereis devynių aukštų instancijas, kol bus nutarta per kokį pusmetį ką pasakyti

(Bus daugiau)

ŽMOGUS — JUDANTI KRYŽKELĖ

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Antanas Rubšys
Manhattan College

55

Valgis ir gėrimai mažai kuo teprimena kraštą, kuriame islamas yra valstybinė religija.

Pokalbis pietų metu vyksta angliškai. Galbūt iš mandagumo sveičiui, o galbūt dėl to, kad ne visi gali mus suprasti.

Jaunieji karininkai atviri šacho Muhammad Reza atžvilgiu.

Dauguma jį gina ir džiaugiasi “baltąja revoliucija”. Vienas kitas šachó reformos laiko tik priedanga tautai išnaudoti. Dr. Mirhadi vengia sakyti žodį, kuris ar vienas, ar kitas jų nuomonėje užtvirtintų.

Pasivyk mus orauostyje

Jau pietų metu mane ima nerimas, kad nespėsiu grįžti į viešbutį kelionei autobusu į orauostį. Mano baimė pasiteisina. Pasiekus viešbutį, autobuso jau neberandu. Randu tik raštelį: “Pasivyk mus orauostyje”.

Dr. Mirhadi man nuosirdžiai primena, kad esu jo svečias. Tuo pačiu taksu, kuriuo jis mane parvežė į viešbutį, važiuojame į orauostį.

Iran Air skridimas 218 pakils 15:15 valandą. Laiko dar pusvalandis. Vyksta jau įprasta nuodugnų pasų ir mantos kontrolė. Mat, skrendame į Irako pasienį — Abadan ir Ahwaz. Atsisveikinim su dr. Mirhadi visu glėbiu ir bučiniu į kairį usą. Tikrai žemaitiškai.

Per Khuzistaną: arabai Irane

Keliauta tik trumputė valanda. Tačiau atkeliauta į jau Irake paliktą aplinką. Vėl esu arabų tarpe. Abadan yra rytinėje Tigro upės pašonėje, arabiškoje Irano provincijoje, vardu Khuzistan.

Lėktuvas suka antrą kartą virš Šatt al-Arab — Eufrato ir Tigro santakos. Pro langą matau Persijos įlanką. Plati ir pelkėta Šatt al-Arab prasideda šiaurėje prie Basrah. Čia, prie Persijos įlankos, ji baigiasi. Nuo Abadan iki Basrah apie 120 km. Pereiti iš Irako į Iraną tiesiog per Šatt al-Arab kone neįmanoma. Mat, Iranas bijo, kad Irakas nesuvedžiotų Khuzistano arabų.

Smagu vėl būti Enuma Eliš krašte — pietinėje Mesopotami-

joje. Murzinas Eufrato ir Tigro vanduo — Enuma Eliš dievas Enki — susitinka su žaliai melsvu Persijos įlankos vandeniu — Enuma Eliš dieve Tiamat. Susiliedami tampa vienu ir nesiliauja kurti vis augantį paplūdimį. Šatt al-Arab pakrantės žaliuoja palmėmis, o pavandeniu plaukia tanklaiviai ir, vilkikų traukiamos, plūduriuoja baržos.

Abadan orauostyje lėktuvas nusileidžia tik trumpam. Neiškenčiu — išlipu kartu su išlipančiais keleiviais. Lėktuve vėsu, o lauke baisesiai karšta. Po sauso karščio Irano plokščiaikalnyje sunku pakelti šutrą. Net kvėpuoti sunku. Oras alsuoja nafta. Mat, Abadan yra Irano naftos perdavimo centras. Iš čia net Sovietų Sąjunga gauna gamtines dujas. Nedelsdamas vėl smunku į lėktuvą, nes lauke imu uždusti.

Po pusvalandžio vėl ore. Po penkiolikos minučių būsime Ahwaz mieste. Keleivių mažai beliko. Dauguma išlipo Abadan orauostyje. Randu laisvą sėdynę prie lango dešinėje lėktuvo pusėje. Įdomu stebėti Khuzistaną iš oro. Kelionė trumpa, skrendama žemai.

Naftatikių ir dujatiekių laukai, tiesūs ir vingiuoti vamzdžiai sudaro erdvės naujasėdijos vaizdą ant mėnulio. Tik avių ir ožkų bandos su skerdžium ant asilo gražina Žemėn — į Artimuosius Rytus. Ir kla-

jolių palapinės sėdi palei naftatiekus. Priešingybų šalis!

Khuzistanas: Elam kraštas

Khuz — kuzai buvo gentis, kuri gyveno šioje Mesopotamijos dalyje achemenidų ir sasanidų amžiuje. Prieš kuzus čia gyveno elamitai. Iki šiol elamitai man buvo tik vardas, kurį pirmusyk užtikau Apaštaly darbuose: Pirmųjų Sekminių dieną “Jeruzalėje gyveno maldingų žmonių iš įvairių tautų . . . Partai, medai, elemiečiai . . .” (Apd 2, 5.9). Dabar esu virš Elamo ir matau šiuolaikinį gyvenimą jų krašte.

Pranašas Jeremijas kalba apie Elam (Jer 49, 34-39)

Elam krašto praeitis yra labai gili — devyni tūkstantmečiai. Savo senomis gyvenvietėmis, zigurat — Kalnu į Dievą, imantriu piktografiniu raštu Elam ir dabar teigia, kad elamitai dalyvavo kultūriname Mesopotamijos žmogaus veržlume. Elam imperijos jėgą ant savo kailio išgyveno babiloniečiai — Hamurabis XVIII a. ir Nabukas VI a. prieš Kristų. Elam buvo kryžkele daugeliui Artimųjų Rytų tautų: kasitai, asirai, medai ir persai čia paliko savo pėdsakus.

Atsiverčiu Šventraščių Jeremijas, VI prieškristinio amžiaus pranašas, smerkia Elam: Galybių Jahvė kalba: “Aš sulaužysiu Elamo lanką, jo jėgos šaltinį. Aš atsiųsiu į Elamą keturis vėjus

iš keturių pasaulio kraštų; aš atiduosiu elamitus vėjams: nebus tautos, kurioje elamitai neieškotų saugios užuovėjos. Aš priversiu elamitus drebėti prieš jų priešus, pasiruošusius juos išžudyti. Aš siųsiu jiems nelaimę, mano nemalonų pyktį. Aš eisiu įkandin jų su kardu, iki juos visus sunaikinsiu. Aš pastatysiu savo sostą Elame ir nušuosiu nuo jo karalių ir didikus.”

Jahvė kalba! “Tačiau ateis laikas, kada aš atstatysiu Elamą”. Jahvė kalba! (Jer 49, 34-39).

Jau VIII a. prieš Kristų pranašas Izaijas pažįsta elamitus ir žino juos esant garsiais šauliais. Jis savo knygoje rašo, kad “Elamas ima strėlinę” (Iz 22,6) ir ruošiasi žygiui prieš Jeruzalę (žr. Iz 22).

Elam emė trupėti 640 metais prieš Kristų. Aširai, Ašurbanipal vedami, sugrievė jo sostinę Susa. Ilgainiui elamitai buvo medų užgožti; medus ir elamitus gi užgožė persai.

Kodėl Jeremijas grasino Elamui?

Tiesiogiai šiuo klausimu Šv. Raštas nieko nerašo. Tačiau yra įdomių užuominų archeologiniuose šaltiniuose. Atrodo, kad 597 metais Elamo karalius įsi-veržė į pietinę Babiloniją — Izraelio priešo Nabuko imperiją.

— ir bus tylima. Bet šiuo atveju turbūt nereikia pranašo įžvalgumo turėti — beveik be jokio paklydimo galima spėti, kad Bronys Raila dar kartą bus apšauktas Amerikos imperialistų bernu, fašistu, tautos atplaiša, “vaduotojų” (jų kabutės) triūba ir pan. Ad rem apie Vaivos rykštę ten nebus kalbama. Bet, deja, deja, tokiam pasisakymam, atviram ir broliškam dialogui su mumis ten šiuo metu ir sąlygų nėra, daug kas, net šventi dalykai, Lietuvoje dabar yra aukojami tik melo dievam.

Įvertinimai čia

Šioj pusėj ežero apie Vaivos rykštę tepastebėjau tik vieną kitą entuziastingą anotaciją, gal dar: porą informacinių straipsnelių. Plačiau ir išsamiau apie naują Bronio Railos veikalą Dirvoj pasisakė tik mano gerbiamas ir branginamas kolega Vyt. Alantas. Įžvalgiai, išmintingai ir blaviai jis į tą Bronio darbą pažiūrėjo. Bet, abejojamas dėl Sal. Neries darbų išlikimo ir “Trečio Fronto” reikšmingumo, Vyt. Alantas taip sako: “Trečias Frontas” tautinei lietuvių literatūrai jokios įtakos nepadarė ir pėdsakų nepalikė. Be abejo, dėl to ir Lietuvių enciklopedijoje tas leidinėlis neminimas. Jis tik pasitarnavo kompartijai, kuri iš jo padarė komunistinės literatūros įstaką Lietuvoje. Tad man ir kyla abejonų, ar yra prasmės apie tą leidinėlį tiek daug kalbėti?”

Apie “Trečią Frontą”

Tiesa, kad “Trečias Frontas” lietuvių literatūrai jokios įtakos nepadarė, literatūrinio perversmo nesukėlė, bet turbūt neturėtumėm abejoti, kad mūsų grožinės literatūros gyvenime pėdsakus jis paliko. Jau vien tai, kad “Trečiu Frontu” Lietuvoje iki šiol ramstomasi — yra to leidinio pėdsakai. Bronys Raila, buvęs žurnalo redaktorius kolegijos narys, paryškindamas ir atšviesindamas jau baisiai iškraipytą ir aptemdytą “Trečio Fronto” veidą, nesako, kad jų grupė apsvainikavo nepaprastu literatūrinėm pergalem, tik demaskuoja skelbiamą netiesą. Kad anuomet Lietuvoje kai kurie rašytojai turėjo apstą arrogancijos, jaunatviškų fantazijų ir bravūros, argi tai būtų buvusi didelė blygė?

(Bus daugiau)

Judah karalystė Palestinoje emė džiūgauti. Štai babiloniečius sudirbs elamitai, mes išliksime babiloniečių nepaliesi! Čia Jeremijo žodžiai tampa įspėjimu Judah karalui ir tautai: Nedėkit vilties į Elamą! Elamas nieko nepadės, nes ir jis pats bus pavergtas.

Abadan baisesiai karšta, o Ahwaz dar karščiau

Iš lėktuvo Ahwaz miestas atrodo lyg Irano moteris, slypinti po čador — rusvu gaubtuvu. Naftos perdavimo įmonių kamūnai spiauna ugnį ir dūmus. Dūmai palengvėle driekiasi į visas puses ir lieka kaboti drėgname karštyje.

Karūn upė dalina Ahwaz miestą į dvi dalis. Miestas nedidelis — apie ketvirtis milijono gyventojų. Leidžiamės nedelsdami. Lėktuvas privažiuoja prie pat orauosčio pastatų. Palei duris matau Rebeką su “Archeological Survey 76” ženklų. Rituosi laukan ir vos žado netenku: baisesiai karšta karštis. Buvo baisesiai karšta Abadan, bet Ahwaz mieste dar karščiau!

“Ar dar gyvi?” šaukia Rebeka. Po keleto minučių jau autobuse. Šoferis irgi pažįstamas iš Teherano. Tik autobusas kitas. Mažesnis ir nevėsinamas. Sukrintu ant sėdynės. Šoferis įjungia orui judinti vėdyklę.

(Bus daugiau)

VIENOS KELIONĖS PRISIMINIMAI

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

34

Pakapstęs smėlį, ėpė dairytis. Iš už vienos užtvaros su raudona skara, trikampiškai užkabinta ant trumpo durklė, pasirodė vienas matadoro padėjėjų. Bulius, pastebėjęs raudoną skraistę, pasileido jos link, lenkdamas galvą į žemę ir nustatydamas ragus skraistės pusėn. Tačiau skraistė staiga pranyko, erzintojai pasislėpus už užtvaros. Kitoj pusėj pasirodė antras. Ir taip tas bulius pradėjo maišytis, tužti. Pagaliau, visiems plojant, į areną įėjo matadoras. Jo žirgas buvo apsiaustas ilga, žemę siekiančia apsaugine medžiaga. Jis su savimi turėjo spalvotas strėles. Čia aš jau nustojau žiūrėti.

Stebėjau mėlyną dangų ir šalia manęs sėdinčiųjų veidus. Girdėjau šūkavimus "ole", kartais plojimą. Neiškenčiau nepažvelgus į arenas vidurį. Ties buliaus sprandu karojo viena žalia, viena raudona strėlė, bet aš iš tolo dar neturėjau kuo baisėtis. Žvilgtelėjau į elegantišką mostu jau nebe raitą matadorą, staigiu šuoliu prisitartinantį prie buliaus ir mosuojantį raudona skara. Jo kitoj rankoj buvo durklas. Bulius nūrė tiesiai į matadoro skarą. Matadoras leido jam visiškai prisitartinį ir smogė vienu smūgiu su durklu. Publikai matadoras nepatiko, nes viskas per greitai įvyko. Supratau, kad laukia ma kitių, už jį garsesnių ir labiau rizikuojančių.

Išsėdėjau dar per dvejas "kautynes", bet tik retkarčiais žvilgtelėjau, kartkarčiais pastebėdama po garsaus "ole" krauju pasruvusių buliaus galvą, apsmagistytą spalvingomis strėlėmis.

Išėjus į platų mūrinį koridorį, skaičiau bulių kautynių literatūrą ir kalbėjau su autobuso palydovu. Bulių kautynės — tai šventa, sena ispanų tradicija, kurią gerbia ir pats pre-

zidentas, atidarydamas iškilmes ir priimdamas matadorų parada. Visos ceremonijos yra griežtai nustatytos, ir laikomasi didelio punktualumo. Taip pat patyriau, kad parodo dalyviai rikiuojasi pagal autoritetą ir vyresniškumą. Pėsti palydovai tėra dar "mokytiniai".

Turim sutikti, kad kiekvienos tautos kultūra turi savotišką bruožą, bet man vis dėlto sunku suderinti ispanų meilę bulių kautynėms ir jų nepaprastą muzikalumą, judesių grakštumą, meno, dainos ir muzikos meilę.

Grįžom autobusu į Madridą jau sutemus. Po ištaigingų ir pasakiškai brangių priešpiečių nebuvau alkana ir norėjau ko nors visiškai paprasto, kaip tai galima lengvai rasti Amerikoje. Pirmą kartą pajutau savo naujosios tėvynės ilgėsį. Gera keliauti, žvalgytis, pramogauti ir stebėti kitų kraštų kultūrą, bet vis dėlto geriausia yra namie. Užsiminiau pasiilgusi paprasto amerikietiško maisto — mūsų taip paniekinto "hamburger". Viešbučio patarnautojas net nušvito, su pasididžiavimu pranešdamas, kad tikras "americano" Burger-Chef yra tik už kelių skersgatvių.

Ir vėl išėjom į Madrido garsiąją San Antonio gatvę. Koks nuostabus vaizdas! Šaligatvose minios gražiai apsirengusių žmonių, lėtai besišnekučiuojančių. Šaligatvių kavinės pilnos specialią kavą su saldžiu likeriu sriubčiojančių žmonių. Mandagūs, bet linksmi vaikai sėdėjo drauge su suaugusiais, laišydami tą tarptautinį skanėstą — ledus. Kai kurie turėjo su savim šunis ant odinių dirželių.

Vitrinos buvo apšviestos, ir josė matėsi prabanga ir skonis. Ant vieno aukšto pastato buvo milžiniškas plakatas, skelbiantis Amerikoje jau senokai pamirštą "Dešimties Įsakymų" filmą. Gražiai apsirengęs jaunimas būriavosi ties diskoteka. O gatvės viduriu skriejo triukšmingi mo-

tociklai ir automobiliai. Nuotaika buvo neįprasta, prisimenant Amerikos didmiesčius, kurių centrai nėra nei jaukūs, nei saugūs.

Taip bevaikštinėdami, suradom skersgatvį, kuriame turėjo būti amerikietiškas Burger Chef. Išsigandom — skersgatvis visiškai tamsus, o ant laiptų prie įėjimų į pastatus būriavosi jauni žmonės. Beveik norėjom grįžti, bet aš nutariau, kad Madridas tai ne Clevelandas... Ėjom drąsiai, beveik kvapą užėmę. Aš laikiau sugniaužusi rankinuką ir vis klausiausi, ar kas neseks iš paskos. Staiga prieš mus išdygo tipiška amerikietiška Burger Chef iškaba. Viduj buvo erdvi, labai šviesi ir jauku. Patarnautojos dėvėjo uniformas ir kepuraites su firmos užrašu, ir viskas buvo pakuojama visiškai kaip Amerikoje. Pasiėmę padėklą, stojom į eilę su būreliu jaunų ispanų. Užsisakėm "hamburger" ir ... pieno. Nutarėm, kad vis dėlto pati patalpa yra tipiškai ispaniška, ir panorom pamatyti, kaip atrodo viliojantis antras aukštas, ir kurį veda platus laiptai. Viršuj buvo eilės stalų su sunkiomis medinėmis kėdėmis. Turiu prisipažinti, kad pienas buvo labai skanus ir šaltas, bet "hamburger" neturėjo jokio skonio...

Pirmadienis, liepos 23

Pavalgę skanūs pusryčius penktame viešbučio aukšte, pro kurio langus matėsi žavus Madrido vaizdas, nuskubėjom atgal į "Juliją" su tikslu pamatyti dvi gražiausias Madrido vietas: karališkąjį palocių ir pasaulinio garso Prado muziejų.

Keliavom moderniomis Madrido gatvėmis, kol pagaliau prieš mūsų akis iškilo milžiniškas baltas pastatas. "Tai karališkieji rūmai", su jaučiamu pasididžiavimu pranešė gidas. "Tai vienas iš nedaugelio palocių Europoje, kurie nėra paversti muziejais, bet yra naudojami ir šiandieną visom oficialiom funkcijom. Čia karališkoji pora daro priėmimus, pokylius ir iškilmes." Tai milži-

me apžvelgtas Krokuvos universiteto vaidmuo kultūriniam ir politiniam Lenkijos gyvenime. Mokslo minties muziejuje (buv. Šv. Jono bažnyčioje) buvo surengta ir speciali paroda, kurioje buvo iš Krokuvos universiteto bibliotekos atvežtų senų ir labai vertingų knygų.

— Vilniaus akademinio dramos teatro aktorius Regimantas Adomaitis vaidino R. Vokietijos sukurto filme "Sužadėtinė". Už jo vaidmenį paskirta pirmojo laipsnio premija.

— Kauno ryšių skyriaus (pašto) tarnautoja Birutė Kairytė pripažinta geriausia Lietuvos telegrafiste. Antrosios telegrafistų vietos pripažintos Klaipėdos pašto tarnautojai Violetai Bubenienėi ir Ukmergės telegrafistei Svetlanai Tretjakovai.

— 1980 metų pabaigoje Kauno dramos teatre naujai pastatytas V. Krėvės "Šarūnas". Režisavo J. Vaitkus, dekoracijas ir kostiumus sukūrė dail. J. Malinauskaitė, muziką sukūrė A. Martinaitis.

— Gruodžio pradžioje Suomijoje koncertavo solistas E. Kaniava. Tačiau jis S. Sąjungos kultūros mėnesio renginiuose atstovavo ne Lietuvai, bet "plačiajai tėvynei", sovietinei imperijai.

— Vilniaus universiteto medicinos fakulteto profesoriai P. Čibiras ir Č. Lenkauskaitė atrado naują, sėkmingą būdą skubiai meningito diagnozei nustatyti. Liga surandama tiriant mikroskopiskai kraujo lašą. Spaudoje rašoma, kad šis atradimas jau plačiai naudojamas visoje S. Sąjungoje.

— Šiaulių televizorių gamyklą neseniai pagamino trimilijoninių televizorių. To įvykio išlilmėse pasigirta, kad trečiasis milijonas pagaminti tetrūkės tik trejus metus ir 4 mėnesius. Pirmasis trūkės 20 metų, antrasis — 4 metus.

Pr. N.

I. Bublienė, Kultūros Tarybos pirmininkė, kalba pirmojoje kultūros darbuotojų konferencijoje, įvykusioje lapkričio 22-23 Clevelande. Iš k. V. Mariūnas, dr. J. Cadzow, dr. A. Idzėlis, dail. N. Palubinskienė. Nuotr. V. Bacevičius

niškas kvadrato formos pastatas, kurio kiekvieną pusę supa nuostabi, pasakiškos nuotikos aplinka, meniškai sodai — nuolatinis Ispanijos monarchų pasididžiavimas. Čia kelios lysvės išskaptuotos geometrinėmis figūromis, o medeliai ir krūmai taip apkarpyti, kad labiau primena skulptūrą negu gyvą medelį. Campo del Moro sode trykšta tritonų laikamos fontanos, ir svarutėlė automobilių aikštė, aptverta aukšta geležine tvora su arfų primenančiais vartais, nenustoją savo iškilmingumo. Nors karališkųjų rūmų istorija prasideda jau vienuoliktame šimtme-

ty, tačiau atnaujinimai ir pagerinimai buvo nuolat daromi. Tuo būdu rūmai išlaikė savo didingą istorišką charakterį, bet taip pat dvelkia švara, tvarka ir realaus gyvenimo dvasia. Pastato didelė dalis yra iš granito, jo pilkumą atgaivinanant balto akmenų kontrastu balustradose, kolonose ir kampe išbaigimuose. Pastatą supa įvairių dydžių balkonai, kurių pats įspūdingiausias yra prieky. Virš jo yra Triumfuojanti Ispanija (simboliška moters skulptūra), o ties jos kojomis — seno vyro figūra, simbolizuojanti Tago upę.

(Bus daugiau)

TOMAS VENCILOVA ROCHESTERY

Šiomet Rochesterio lietuviai Nepriklausomybės šventę pradeda švęsti iš vakaro Tomo Venclovo literatūros vakaru. Vasario 21, šeštadienį, 7:30 val. vak. žemutinėje parapijos salėje Tomas Venclova skaitys savo poeziją ir pasakos apie savo, kaip rašytojo, kelią okupuotoje Lietuvoje ir čia, laisvame pasaulyje, kur spėją jau išleisti net dvi knygas. Vieną savo originalios poezijos, o kitą žymiųjų pasaulio poetų vertimų. Po literatūros vakaro prie kavos puoduko kiekvienas galės arčiau susipažinti ir pasikalbėti su tuo bent iš tolo jau gerai žinomu vyru.

Kitą dieną, vasario 22, sekmadienį, 3 val. popiet Nepriklausomybės šventės iškilmingame susirinkime viršutinėje salėje tas pats Tomas Venclova pasakys šventės pagrindinę kalbą. Rochesterio ir jo apylinkės lietuviai turės progos ne tik gražiai atšvęsti Lietuvos nepriklausomybės šventę, bet iš arčiau pažinti Venclovą ir kaip rašytoją kultūrininką ir kaip nepailstantį kovotoją už savo krašto ir savo žmonių laisvę.

Šeštadienio literatūrinį susitikimą su Tomu Venclova rengia L.B. Rochesterio apylinkės kultūrinė sekcija, o sekmadienio iškilmes rengia Rochesterio Alto skyriaus valdyba.

Jurgis Jankus

LIETUVIAI FLORIDOJE

LB Auksinio Kranto apylinkė

LB Auksinio Kranto apylinkės valdyba ruošia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą vasario 16 Imperial House restorane, 50 North Highway, Pompano Beach, Fla.

Visi apylinkės lietuviai, svečiai ir atostogautojai maloniai kviečiami gausiai dalyvauti. Pagrindinę kalbą pasakyti pakviestas žurnalistas Vytautas Meškauskas. Bus geri pietūs. Registraciją priima ir informacijas teikia: E. Balčiūnienė 946-0288, Br. Paškienė 946-4389, O. Rudaitienė 943-9735, A. Urbutienė 941-3786. — Prdb.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Arkivysk. Jurgio Matulaičio minėjimas vyko sausio 25 Šv. Alfonso bažnyčioje. Giedojo Baltimorės mišrus choras Daina. Kun. A. Dranginis aukėjo mišias ir tai progai pritaikė pamokslą. Pamaldose dalyvavo daug lietuvių.

Amerikos Legionierių Organizacija vasario 8, šį sekmadienį, 11:30 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioje turės ypatingas iškilmes. Mišias aukos legionierių kapelionas kun. Antanas Dranginis. Per pamaldas giedos legionierių choras Balladiers. Dalyvauja Maryland valstijos legionierių viršininkai ir Baltimorės legionieriai. Išlilmėse bus pagerbti 4 laivyno kapelionai didvyriai, paaukoję savo gyvybę už jūrininkus.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą rengia Baltimorės Lietuvos Taryba ir Lie-

Auksinis jubiliejus St. Petersburg

Aleksas Juška (Alex Uiski) ir Bronė (Blanche) Juškienė-Samavičiūtė vedė 1931 vasario 7 Sacred Heart bažnyčioje, Gardner, Mass. Abu sukaktuvininkai yra gimę Gardner, Mass., kur praleido didžiąją savo gyvenimo dalį. Ten juodu buvo aktyviai įsijungę į lietuvišką veiklą, priklausė prie Gardner lietuvių choro, Lietuvių vasarvietės bendrovės, Šv. Petro pašalpinės draugijos, Birutės pašalpinės draugijos ir kitų organizacijų.

Dabar sukaktuvininkai apie septynerius metus jau gyvena St. Petersburg, Fla., kur irgi aktyviau lietuviškoji veikloja. Čia juodu švenčia ir gražią vedybinių gyvenimo sukaktį. — J.P.V.

tuvių Bendruomenės apylinkė. Vasario 15, sekmadienį, 8:30 val. ryto mišios Šv. Alfonso bažnyčioje. Lietuvių Postas 154 ir legionierių padėjėjos, lietuviškas jaunimas dalyvauja su tautiniais drabužiais ir savo vėliavomis. Daina, Baltimorės mišrus choras, giedos per mišias. 1:30 val. įvyks banketas, į kurį pakviestas Marylando gubernatorius Harry Hughes, Baltimorės burmistras William D. Schaeffer, senatoriai ir kongresmanai. Vasario 22 programa bus tęsiama 2 val. popiet Lietuvos Svetainės salėj su paskaita ir menine dalim.

Kalvelis, Baltimorės tautinių šokių grupė, sausio 20 dalyvavo prezidento R. Reagano inauguracijos Washington. Etninių grupių pasirodyme Kalvelis labai sėkmingai atliko dalį programos.

Jonas Obelinis

WATERBURY, CONN.

Ruošiamasi Nepriklausomybės šventei

Besitartinant Vasario Sešiolikštajai, Lietuvių Bendruomenės Waterburio apylinkės valdyba posėdžiauja ir planuoja šią šventę prasmingai paminėti.

Šiomet Nepriklausomybės šventė bus švenčiama vasario 15 ir 16.

Vasario 15, sekmadienį, 11 val. ryto Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje bus aukojamos mišios už kenciančią Lietuvą. Šventei pritaikyta pamokslą pasakys klebonas kun. Jurgis Vilčiauskas. Muz. Jono Beinoriaus vadovaujamas choras giedos šventei parinktus giesmių.

3 val. po pietų mokyklos didžiojoje salėj įvyks iškilmingas minėjimas-akademija, dalyvaujant garbės svečiam, vietos valdžios atstovam, organizacijų vėliavom ir gausiai lietuvių visuomenei.

Minėjimo programoje pagrindinę kalbą pasakys Amerikos Lietuvių Katalikų Tarybos direktorius kun. Kazimieras Pugevicius iš New Yorko.

Meninę programos dalį atliks waterburietė dainininkė Gertruda Raškauskas. Jai akomponuos muz. Allen De Ferrari.

Programai vadovaus jaunimo atstovė Onytė Paliulytė; kalbės lietuvių ir anglų kalbomis, nes pakviesta eilė amerikiečių svečių.

Tautinei gyvybei išlaikyti iš-eivijoj ir pavergto krašto laisvės siekimo pastangom pagal aukos bus priimamos pagal aukotojo laisvą apsisprendimą: Lietuvių Bendruomenėi, Amerikos Lietuvių Tarybai ir Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui.

Vasario 16, pirmadienį, 9 val. ryto bus vėliavos pakėlimas prie miesto rotušės, dalyvaujant miesto burmistrui Edward D. Bergin Jr. su miesto valdybos lietuvių kilmės pareigūnais, policijos, gaisrininkų ir veteranų garbės sargybomis bei lietuvių organizacijų atstovais ir lietuvių visuomene.

Šios lietuvių tautinės šventės proga miesto administracija kasmet pakviečia garbės burmistro pareigom tai dienai kurį žinomą lietuvių bendruomenės narį. Tokiais vienos dienos burmistrais yra buvę Adolfas Čampė, prof. Aleksandras Aleksis ir Juozas Samoška.

Šiais metais Lietuvių Bendruomenės Waterburio apylinkės valdyba rekomendavo tom pareigom žymų visuomenininką, apylinkės garbės pirmininką dr. Petrą Vileišį. Jo inauguracija įvyks po vėliavos pakėlimo miesto rotušėj. Po to bus priėmimas visiem dalyvavusiem, spaudos konferencija ir vizitai vietos įstaigose bei įmonėse.

Lietuvių Bendruomenės valdyba kviečia visus gausiai atsilankyti į abiejų dienų iškilmes.

Štai bitė atskrido gėlių apžiūrėti. Ak, kiek avilin ji medaus pri-gabens!..

Laimingas, kas moka vis darbu žerėti,

Kas vasarą pelni sau lobį rudens.

Petras Vaitėnas

BENDRUOMENINĖS ŽINIOS

Algimantas Gureckas, JAV LB krašto valdybos įgaliotinis Washington, ir toliau deda pastangas pataisyti Lietuvos sienų atžymėjimus valstybės departamento leidžiamuose žemėlapiuose. Tuo reikalu JAV LB krašto valdybos pirmininko Vytauto Kutkaus vardu pasiūstas laiškas valstybės departamento teisiniam patarėjui Robert B. Oven. O to laiško kopijas Algimantas Gureckas siunčia valstybės departamento geografijos skyriaus direktoriui dr. Lewis Alexander ir jo pavaduotojui dr. Miller Burr bei Baltijos skyriaus vedėjui Thomas Longo.

Su Lietuvos atstovu dr. Stasiu Bačkiumi dėl jo teisės skirti naujus atstovus jau ne kartą kalbėjosi JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus ir visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys. JAV Lietuvos Bendruomenė rūpinasi, kad jos pastangomis išrūpinta teise būtų galimai greičiau pasinaudota.

Vliko seimas Toronte buvo pasveikintas JAV LB krašto valdybos vardu jos pirm. Vytauto Kutkaus.

Lietuviškų parapijų likimas rūpi tiek Amerikos Lietuvos Kunigų Vienybei, tiek ir JAV Lietuvos Bendruomenei. Todėl sausio 12 lietuviškų parapijų reikalais buvo pasiūstas raštas visom parapijom ir JAV LB apylinkėm, kurį pasirašė tą organizacijų pirmininkai — kun. Albertas Kontautas ir Vytautas Kutkus.

Mūsų sportininkam prieš Kalėdų šventės išvykstant į Australiją, JAV LB krašto valdyba pasiuntė sveikinimus, linkėjimus ir 2,000 dol. paramą.

Australijos Lietuvos Bendruomenės krašto tarybos septynioliktoji sesija įvyko 1980 gruodžio mėn. 28-31 Adelaidėje. Į šią sesiją buvo pakviestas ir JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, kuris, negalėdamas ten dalyvauti, JAV LB krašto valdybos vardu pasiuntė sveikinimą Australijos krašto valdybos pirm. Vytautui Neverauskui, tardamas: "Tolimi atstumai ir vandenynai skiria mus, bet bendras darbas pavergtai tėvynei Lietuvai mus jungia".

Pranas Turūta, JAV LB Michigano apygardos pirmininkas, mirė baigiantis 1980 metams. Jo dukrai Eglei ir uošvei Liudai Raubienei JAV LB krašto valdyba pasiuntė laišką, reikšdama nuosirdžią užuojautą.

JAV Lietuvos Jaunimo Sąjunga glaudžiai bendradarbiauja su JAV LB krašto valdyba. Jos pirmininkas Virgus Volertas yra JAV LB krašto valdybos narys. Šiomis dienomis JAV Lietuvos Jaunimo Sąjunga atsiuntė apskaitą už pereinčius metus. JAV LB krašto valdyba davė JAV Lietuvos Jaunimo Sąjungai 1,500 dol.

Vasario 16 aukų rinkimą, Altos valdybai nenorint susitarti dėl aukotojo laisvo apsisprendimo valios, JAV LB krašto valdyba vykdė kaip ir pereinčius metus. Visos JAV LB apylinkės yra raginamos sudaryti aukų rinkėjų kadrus ir rinkti aukas visą vasarą.

HARTFORD, CONN.

Ruošiamės nepriklausomybės šventei

LB Hartfordo apylinkės rengiamas Lietuvos nepriklausomybės ir karaliaus Mindaugo minėjimas įvyks vasario 15 šia tvarka: mišios už Lietuvos laisvę žuvusius ir kovojančius bus aukojamos 9 v. ryte, Švč. Trejybės bažnyčioje.

Rašomi efektingi laišakai JAV valdžios atstovams, spaudai ir radijo programai.

Antroji minėjimo dalis — 3 v. p.p., lietuvių klubo salėje, 227 Lawrence St. Kalbėtojas — Rimas Česonis, LB visuomeninių reikalų tarybos narys ir Madrido konferencijos dalyvis. Bus programa ir aukų rinkimas. Organizacijos kviečiamos dalyvauti organizuotai.

Pajauskime tikrąją pareigą prisiminti vargingą tėvyne, gausiai atsilankyti ir jai padėti.

Valdyba

rio mėnesį. Tuo reikalu yra paruoštas, išspausdintas ir visom apylinkėm išsiuntinėtas JAV Lietuvos Bendruomenės atsišaukimas, kuriame suminėti visi stambieji JAV Lietuvos Bendruomenės darbai, atlikti pereinčiais metais. JAV LB nori, kad visi susipažintų su jos atliktais darbais tik pereinčiais metais, kad lengviau galėtų padaryti sprendimą, kuriam veiksmui atiduoti savo auką.

JAV LB švietimo taryba savo posėdyje, kuris įvyko sausio 17, lituanistinėm mokyklom paremti paskirstė 22,177.75 dol. Lietuvos Fondas šiam reikalui davė 16,800 dol., o JAV LB krašto valdyba — 5,377.75 dol., kuriuos surinko rugsėjo mėn. vaju metu. Pinigus šeštadienių mokyklų vedėjams įteiks vietos JAV LB apylinkių pirmininkai.

Saulius Anužis, JAV Lietuvos Bendruomenės krašto valdybos vicepirmininkas, labai veiklus jaunųjų respublikonų tarpe, dalyvavo prezidento Ronald Reagan inauguracijoje.

JAV LB krašto valdyba pasveikino prez. Ronald Reagan, viceprezidentą Gorge Bush ir respublikonų aukštuosius pareigūnus Alexander Haig, Edward Meese, James Baker ir Drew Lewis, prašydama juos, kad Baltuosiuose Rūmuose ir toliau būtų prezidento patarėjas etniniam reikalams. Laiškus pasirašė pirm. Vytautas Kutkus ir vicepirmininkė politiniam reikalams Aušra Zerr.

JAV LB

PUTNAM, CONN.

Bendruomenės Kūčios

Marijos Nekalto Prasiidėjimo vienuolyno seselės ruošia jau tradicija virtusias kasmietines bendras Kūčias seselėm ir apylinkėj gyvenantiems lietuviams. Pastarosios Kūčios buvo suruoštos gruodžio 24 jau naujojo, nors ir neužbaigtos, vienuolyno namo valgomajame. Dalyvavo daugiau negu 40 asmenų. Maldom vadovavo vienuolyno kapelionas kun. St. Yla. Maldose prisiminti ir mirusieji.

Plotkeles laužė ir dalinosi kiekvienas su visais, pasikeisdami ir geriausiais linkėjimais. Kūčių stalui buvo paruošti tradiciniai patiekalai. Pabaigoj vėl melstasi. Buvo sugiedotos kelios kalėdinės giesmės. 10 val. vakaro kun. Yla aukojė Bernėlių mišias.

Kalėdų dieną po 11 val. mišijų visi vėl susirinko seselių valgomajame pietauti ir pabendrauti.

Apylinkių lietuviams nustebino ir nudžiugino rajoninio miesto dienraščio Norwich Bulletin straipsnelis, pasirodęs dieną prieš Kūčias, kuriame aprašyti Kūčių ir Kalėdų papročiai Lietuvoj. Pasakyta, kad Kalėdos Lietuvoj buvo ir yra religinė šventė, o ne komercinė, kaip Amerikoje, kad komunistinė valdžia Lietuvoj dabar draudžia Kalėdas švęsti. Kalėdų diena padaryta darbo diena, ir tą dieną darban neatvykę ypatingai baudžiami. Tačiau žmonės vis tiek Kalėdas švenčia.

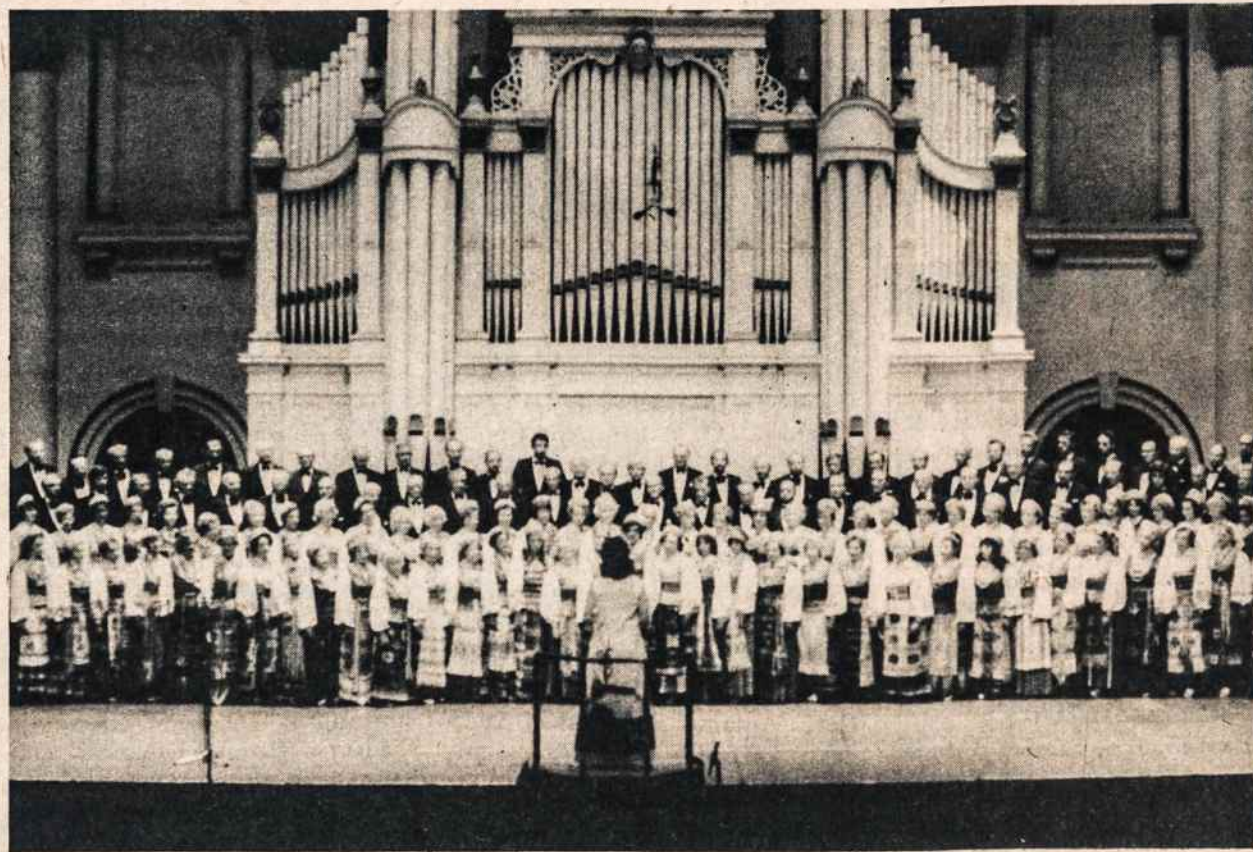
Korespondentui žinias suteiktė dr. J. Kriaučiūnas, jo ir nuotrauka pridėta prie straipsnio.

Kolonija dosni reikalingiem

Putnamo lietuvių kolonija yra negausi skaičium, o žmonės — daugiausia pensininkai, bet jie finansiškai paremia visokius lietuviškus reikalus, neužmiršta ir šalpos. Lapkričio pabaigoj dr. J. Kriaučiūno iniciatyva buvo surinkta 235 dol. Balfui. Seselių pastangomis suruošta rinkliava sušelpiti nuo žemės drebėjimo nukentėjusiam Italijoje; surinkta daugiau kaip 650 dol., kurie pasiūsti Katalikų Šalpos organizacijai.

Remia vyčius ir Alką

Lietuvos vyčiai jau seniai rūpinasi, kur dėti savo archyvus. Jiem į pagalbą atėjo Jonas Valauskas, gyvenęs St. Peterburge, Floridoj. Jis tapo vyčių

Adelaidėje, Australijoje, vienuoliktoje dainų šventėje 1980 gruodžio 30, Australijos Lietuvos Dienų metu, dainuoja jungtinis mišrus choras. Diriguoja D. Levickienė

AUSTRALIJOS LIETUVIUOSE

Australijos Lietuvos Bendruomenės krašto tarybos sesija gruodžio 29-31 Adelaidėje, dalyvaujant jai PLB pirmininkui Vytautui Kamantui ir vysk. Vincentui Brizgiui, savo nutarimuose pasveikino lietuvių tautą, esančią pavergtame krašte ir siekiančią nepriklausomybės atstatymo; kvietė visus Australijos lietuvius dar daugiau įsijungti į tautinį darbą; prašė visus rūpintis jaunimo organizacijų stiprinimu; ragino remti vienintelę lietuvišką Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje lėšomis ir mokiniams bei mokytojais; pasisakė už politinės veiklos stiprinimą Bendruomenėje; apgailestavo JAV lietuvių tarpe vykstančius nesklaidumus; pritarė PLB valdybos vykdomam Lietuvos laisvinimo darbiui ir kvietė visus lietuvius į visakeriopai paremti savo talka ir lėšomis; prašė LB apylinkės ir seniūnijas ruošti Nepriklausomybės šventės minėjimus ir telkti lėšas Lietuvos laisvinimui ir lietuvių išlaikymui pagal aukotojo valią Lietuvos Bendruomenei ar kitom organizacijom; pritarė ir kvietė Australijos lietuvius remti tom. Kazimiero Pugevičiaus vadovaujamą Lietuvos Informacijos Centrą New Yorke; pageidavo, kad tarp VLIKo ir PLB būtų tvirtesni ir glaudesni ryšiai, bendradarbiaujant politinė

mecenatu, užtikrinamas jų archyvam kambarį Amerikos lietuvių kultūros archyve — Alkoj. Jis jau įteikė Alkai keturis tūkstančius dolerių, o vieną tūkstantį pažadėjo įmokėti vėliau. Sveikinam J. Valauską už Lietuvos vyčių rėmimą ir įgalinimą Alką plėsti.

Vasario 16-osios minėjimas

Vasario 16-osios minėjimas įvyks vasario 8. Prasidės vienuolyno koplyčioj pamaldomis 1:30 val. p.p. Giedos Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos choras. Dalyvaus Worcesterio šauliai su vėliava. Antra minėjimo dalis įvyks Matulaičio namų salėj 3 val. p.p. Paskaitininkas — A. Zenkus, gyv. netolimame Websterio miestely. Meninę programą atliks Šv. Kazimiero parapijos choras ir Worcesterio lietuviškos mokyklos mokiniai. Bus renkamos aukos lietuviškiems veiksniams. Apylinkių lietuviams kviečiami dalyvauti. Pageidaujama, kad moterys puošytųsi tautiniais drabužiais.

Mirtis sumažino koloniją

Negailestinga mirtis išplėdė didį lietuvių puoseletoją ir Alkos archyvo-muziejaus įsteigėją prel. Pranciškų Jurą. Jis mirė 1980 lapkričio 21, sulaukęs 87 metų amžiaus. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoj. Gruodžio 22 su šiuo pasauliu atsiskyrė savanoris kūrėjas kapitonas Balys Mikaila. Jis palaidotas seselių vienuolyno kapinėse. Sulaukė 84 metų amžiaus.

J. Kr.

je plotmėje; nutarė prašyti Australijos vyriausybę, kad ji remtų ir reikalautų tarptautinėse institucijose Sovietų Rusijos dekolonizavimo ir Ribbentropo-Molotovo pakto panaikinimo; prašė, kad kitas pasaulio lietuvių jaunimo kongresas būtų ruošiamas 1986 Australijoje ir pažadėjo jį visai paremti; pageidavo, kad būtų reguliariai šaukiamos lituanistinų mokyklų mokytojų konferencijos ir pasitarimai. Visi nutarimai buvo vieningai priimti. Sesija taip pat pasveikino įvairius Australijos vyriausybės pareigūnus, dvasiškius ir lietuvių institucijas.

Australijos Lietuvos Bendruomenės krašto tarybos sesijoje gruodžio 30 Adelaidėje buvo iš-

rinkta nauja Australijos LB krašto valdyba iš Melbourne bendruomenininkų: pirm. Albinas Pocius, vicepirm. Jonas Tamošiūnas, kultūriniam reikalams Aldona Butkutė, švietimo reikalams Povilas Baltutis, sekr. Irena Tamošaitienė, išd. Juozas Kriksčiūnas. Naujoji valdyba pareigas perėmė iš Vytauto Neverausko vadovaujamos valdybos, kurios būstinė buvo Adelaidėje per praėjusius dvejus metus.

Naujosios Zelandijos Lietuvos Bendruomenės krašto valdybos sekretorius Antanas Atkočaitis dalyvavo Australijos Lietuvos Dienose ir Australijos LB krašto tarybos sesijoje, atstovaudamas nedidelei Naujosios Zelandijos Lietuvos Bendruomenei.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS INFORMACIJA

Darbininko 1980 m. Nr. 44 išspausdintas straipsnis "GFWC valdybos rudens sesija". Neaišku, apie kokią žmogaus teisių komisiją, įkurtą 1972, tame straipsny kalbama, nes 1972 Lietuvos Moterų Klubų Federacija neįkūrė jokios žmogaus teisių komisijos.

Tenka paaiškinti, kad ne 1972, bet 1978 tarptautinėj GFWC konvencijoje, vykusioj Phoenix, Arizona, LMKF atstovė Margarita Samatienė pristatė LMKF rezoliuciją, kuria siūloma įsteigti General Federation of Women's Clubs žmogaus teisių komisiją, kuri rūpintųsi ir rinktų žinias apie nusizengimus žmogaus teisėm ten, kur jos brutaliai pažeidžiamos (turint omeny sovietų okupuotus kraštus), ir pradėtų tinkamą akciją. Pristatydama šią rezoliuciją, M. Samatienė suvažiavimo dalyvėm kalbėjo apie žmogaus teisių niekinimą Sovietų Sąjungos pavergtuose kraštuose, kaip ten žmonės persekiojami, kankinami koncentracijos stovyklose, psichiatrinėse ligoninėse. Ši LMKF rezoliucija buvo vieninčiai suvažiavimo dalyvių priimta ir paminėta Phoenix, Ariz., spaudoj. Kitą konvencijoje, kuri vyko 1979 New Orleans, viešai buvo pranešta, kad General Federation of Women's Clubs žmogaus teisių komisija jau veikia, o jos pirm. p. Wood pristatė komisijos nares ir paskelbė Margaritą Samatienę kaip šios tarptautinės žmogaus teisių komisijos patarėją.

Tai didelis Lietuvos Moterų Klubų Federacijos laimėjimas, nes toji komisija įkurta didžiulėj organizacijoj, o jos kūrėja yra lietuvi, dabartinė LMKF pirm. Margarita Samatienė. 1980 St. Louis, Mo., General Federation of Women's Clubs suvažiavimas vieningai priėmė dar vieną Lietuvos Moterų Klubų Federacijos pirm. Margaritos Samatienės pasiūlymą — remti JAV prezidento siūlymą boikotuoti olimpinis žaidimus Maskvoj. Labai daug darbuojasi ir LMKF žmogaus teisių komitetas, kuris įkurtas taip pat 1978

LMKF suvažiavime. Šio komiteto pirmininkė yra Sniega Jurskytė, valdybos narė — R. Mironienė, V. Bendžiūtė, D. Muraškaitė, R. Raubertaitė, G. Kreivėnienė, dr. O. Valaškaitė-Levič, D. Kezienė. 1979 šis komitetas kreipėsi į visus LMKF klubus, skirdamas po kelis lietuvių kalinius, kenčiančius sovietų kalėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse, kiekvieno klubui globali. Komiteto narės grupėmis lankosi pas kongreso narius, informuodamos juos apie žmogaus teisių paniekimą pavergtoj Lietuvoj. Komitetas yra užvedęs plačią lietuvių resistentių kalinių kartoteką ir kiekvienais metais vis ją papildė.

1980 spalio 19 Philadelphijoje LMKF žmogaus teisių komitetas suruošė simpoziumą apie žmogaus teises sovietų okupuotose kraštuose. Kalbėjo dr. G. Elston, Amnesty International direktorius iš New Yorko K. Tomlinson, Reader's Digest žurnalo vyr. redaktorius, seselė G. Coleman, Kardinolo žmogaus teisių komisijos narė. Simpoziume dalyvavo daug publikos — katalikų ir lietuvių, buvo įvairių užklausimų ir pasiūlymų. Buvo rodomas slapta susuktas filmas apie sovietinius kalėjimus ir psichiatrinėse ligoninėse. Ukrainietė N. Karavanskaja padarė pranešimą apie savo išgyvenimus gulaguose.

Šis LMKF žmogaus teisių komitetas nesiriboja vien lietuviška veikla, bet reiškiasi ir katalikų viešumoj; bendrauja su amerikiečių organizacijomis, informuojant jas apie sovietų nusizengimus žmogaus teisėm pavergtoj Lietuvoj ir kituose jų okupuotuose kraštuose.

Irena Banaitienė

Bronius Kviklys iš Chicago pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime Grand Rapids, Mich. Minėjimą vasario 22 organizuoja Lietuvos Bendruomenės apylinkės valdyba, kuriai pirmininkauja Vytautas Jonaitis.

— Dr. Juozas Sungaila, dabartinis PLB garbės teismo pirmininkas ir buvęs PLB valdybos pirmininkas, sausio 8 Toronte per kardinolą E. G. Carterį gavo Šv. Tėvo Jono Pauliaus II garbės žymenį-kryžį "Pro Ecclesia et Pontifice" kaip pripažinimą ir įvertinimą jo nuopelnų Katalikų Bendrijai per daugelį metų ir įvairiose pareigose. Dr. Sungaila yra aktyvus lietuvių katalikų veikėjas. Šiuo pagerbimu buvo tinkamai įvertinta ir visų lietuvių veikla Kanados katalikų tarpe.

— PLB valdyba gražiai padėkojo buvusiam JAV prezidentui Jimmy Carteriui už jo rodytą dėmesį ir draugiškumą lietuviams bei jo vestą kovą už žmogaus teises, prieš jam perduodant pareigas naujam prezidentui. PLB valdyba pasveikino naują JAV prezidentą Ronald Reaganą, jam pareigas perėmus, prašydama jį rūpintis pavergtųjų lietuvių ir kitų tautų reikalais.

— Kun. Henrikas Kitauskas, sulaukęs 88 m. amžiaus, Eišiškių parapijos (Vilniaus arkivyskupijoj) altaristas, mirė sausio 15. Kunigu buvo įšventintas 1926.

— Kun. Antanas Saulaitis, SJ, PLB valdybos vicepirmininkas, sausio pradžioj išvyko į Pietų Ameriką aplankyti ten gyvenančius lietuvius, ypatingai jaunimą. Pirmiausia jis lankėsi Bogotą, Kolumbijoj, kur su Algiu ir Laima Didžiuliais ir dr. Vytautu ir Nijole Stasiukynais bei kitais darbuotojais tarėsi lietuviškos veiklos, švietimo bei jaunimo reikalais ir planavo bendrus ateities darbus. Iš ten nuvyko į Buėnos Aires, Argentinė, ir į Sao Paulo, Braziliją. Vasario 11-15 dalyvaus Pietų Amerikos Lietuvos Kongrese, Buenos Aires, Argentinoj.

— Lietuviškai programai Kent State Universitete paremti kovo 7 Clevelande LB Ohio apygardos ir Clevelando apylinkės valdybos rengia vakarą.

— Lietuviškai radijo programai Toronte "Tėviškės prisiminimai" sausio 27 suėjo 30 metų veiklos sukaktis. Programą pradėjo J. R. Simanavičius 1951 iš radijo stoties CKTB, St. Catharines, Ont. Pradžioj ji buvo vadinama "Lietuvių radijo programa". 1955 perkėlus ją į Torontą, ji pavadinta "Tėviškės prisiminimai". Iki dabar jai tebevadovauja J. R. Simanavičius. Sukakčiai paminėti sausio 10 Priskikėlio parapijos salėj buvo specialus vakaras.

— Aukuras, Hamiltono lietuvių teatras, vasario 21 Clevelando DMNP lietuvių parapijos salėj suvaidins premijuotą vaidinimą "Antroji Salomėja painingė". Šį vakarą ruošia LB Kultūros taryba.

— Rekolokacijos seserų vienuolynė Putname bus tokia tvarka: moterims kovo 20, 21, 22, vyrams — kovo 28, 29. Rekolokacijos praves Tėv. Juozas Bacevičius, OFM.

— Algis Šemeta, Vilnius, Architektų gatvė, Nr. 14-1, ieško savo giminių Amerikoje: Šemetienės, Šemetaitės Laimutės — Alekso, Šemetaitės Skirmantės — Alekso, Šemetaitės Audronės — Alekso, Šemetos Romualdo — Alekso, Šemetos Gedimino — Alekso.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Trainovich, Arlington, Mass. Užsakė kitiem: P. Tribušis, Providence, R.I. — M. Galvanauškienei, Anglija, O. Kuly, Brooklyn, N.Y. — F.G. Botyriui, New York, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 10 dol. Ataujinant — visiem 13 dol. metams.

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U. S. A.

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

1980 gruodžio mėn. įnašai.

Santrumpa: atm. įn. — atminimo įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

4 x 25.00 — Banevičius Volde-
maras \$200.00, Macežinskas
Mamertas \$175.00, Plėnys Kazi-
mieras, atm. įn. \$150.00, Tama-
šauskas Juozas ir Petronėlė
\$575.00.

1 x 30.00 — Mikuckis Vlaclo-
vas ir Ona \$130.00.

4 x 50.00 — Astra Stasys ir
Uršulė \$200.00, Grinius Jonas
(miręs), dr. ir Alina \$150.00,
Vokietija, Lukaševičius V.
\$50.00, Šeštakauskas Petras,
mjr., atm. įn. \$150.00.

2 x 60.00 — Puras Antanas ir
Regina \$1,075.00, Totoraitis Juo-
zas ir Alice \$100.00.

1 x 62.00 — Acus Jonas, atm.
įn. \$169.00.

1 x 69.00 — Avižienis Algirdas
\$600.00.

2 x 75.00 — Jasinskas Justi-
nas (miręs) ir Petronėlė \$300.00,
X\$190.00.

1 x 80.00 — Kušlikas Ignas ir
Marija \$100.00.

1 x 95.00 — Glowick Povilas
\$100.00.

51 x 100.00 — Andrašūnas
Bronius ir Polė \$300.00, Andriu-
kaitis Bronius ir Suzanne
\$200.00, Anonis Vytautas ir Da-
nytė \$1,500.00, Augustinijus Jo-
nas Zigmantas \$100.00, Barto-
sevičius Eugenijus, atm. įn.
\$400.00, Bražinskas Bronius
\$600.00, Endriūnas Vladas, atm.
įn. \$100.00, Girginas Leokadija,
atm. įn. \$100.00, Januška Anta-
nas ir Aniceta \$100.00, Balčiū-
nas Vytautas, kun. \$200.00, Ja-
nušonis Rimas \$200.00, Janušo-
nis Vytautas ir Palmira \$650.00,
Janušonis Gintas Juozas \$200.
00, Juodakytė Violeta, M.D.
\$200.00, Juodvalkis Antanas ir
Ona \$200.00, Juodvalkytė Eglė
\$300.00, Kairaitis A. ir Z.
\$100.00, Kairiūkštienė-Stakėnaitė
Veronika, atm. įn. \$100.00,
Kasis Jonas ir Ina \$300.00, Ki-
sieliūnas Tomas M.D. ir Rita
\$300.00, Kručas Bronius ir Ane-
lė \$300.00, Lekutis Pranas ir
Jonė \$575.00, Lukas Juozas
\$400.00, Masionis Antanas ir
Aleksandra \$300.00, Mažeika
Vaclovas ir Vanda \$500.00,
Micevičius Vincas \$100.00, Mi-
cevičiūnas Vincas, atm. įn. \$100.00,
Micevičiūnė-Šluškonytė Petro-
nelė, atm. įn. \$100.00, Micevi-
čius Boleslovas, atm. įn. \$100.00,
Paovys Jonas ir Verutė \$900.00,
Pavalkis V., kun. dr. \$400.00,
Prižgintas Vacius ir šeima
\$1,600.00, Pumputis Antanas ir
Joana \$300.00, Raslavičius Po-
lius A. \$800.00, Rumbaitis Me-
čys ir Janė \$500.00, Šadauskas
Mykolas ir Rozalija \$700.00,
Shatas Romas A. ir Gertruda M.
\$615.00, Šapetka Kazimieras
\$300.00, Šaulys Vacys ir Vikto-
rija \$100.00, Surdokas Cezaris
ir Stasė \$300.00, Vasiliauskas
Vincas ir Elena \$300.00, Vaz-
nonis Alfonsas, atm. įn. \$100.00,
X \$1,400.00, X \$1,504.00, X

\$1,600.00, Vidzickas, Mykolas ir
Juzė — Koniušauskaitė \$100.00,
Vilinskas Petras ir Antanina —
Katkevičiūtė, atm. įn. \$100.00,
Virketis Leonas, Lietuvos Partiz-
anas, atm. įn. \$400.00, Žilis
Antanas ir Ona, atm. įn. \$100.00,
Žemeckas Kazys ir Helena
\$100.00, X \$100.00.

1 x 120.00 — Pusdešris Jus-
tas, atm. įn. \$120.00.

1 x 145.00 — Šileika Antanas,
atm. įn. \$145.00.

3 x 150.00 — Gaižutis Prana-
sas, inž. \$2,950.00, Karnočius
Vincas \$300.00, Turūta Pranas,
atm. įn. \$670.00.

9 x 200.00 — Baublys Stasys,
dr., atm. įn. \$500.00, Gleveckas
A.B., M.D. \$4000.00, Grigaliūnas,
Anicetas, Vet. Cyd.
\$3,300.00, Linkus Kazys ir Mėta
\$1,000.00, Medziukas Ignas ir
Bronė \$500.00, Sinkus Vytautas
\$900.00, Varnelis Apolinaras ir
Jadvyga \$600.00, Vengrytė
Indrė M. \$200.00, Zakas Aleksas
\$400.00.

1 x 205.00 — Mošinskienė Ce-
lina, atm. įn. \$205.00.

5 x 250.00 — Ankudas Stan-
ley, M.D. \$2,600.00, Družilau-
skienė-Motiekaitytė-Jonutienė
Sofija, atm. įn. \$250.00, Ignatoni-
nis Jeronimas, atm. įn. \$765.00,
Kemėšis Fabijonas, prof. kan-
daug iškentėjęs bolševikų ka-
lėjimuose ir miręs Sibiro ver-
gūvėje 1954, atm. įn. \$250.00,
Kelertas Algimantas \$2,500.00.

1 x 275.00 — Jonaitis Vytau-
tas ir Romainė \$1,000.00.

4 x 300.00 — Dausų šeima —
Alfonsas (miręs), Michalina, Al-
dona \$300.00, Mikalauskas Petras
\$1,300.00, Skirgaudas John,
M.D. ir Pamela \$600.00, Žoly-
nas Petras ir Vanda \$700.00.

2 x 400.00 — Plikaitis Juozas,
M.D. ir Barbora \$3,400.00, Si-
maitis Kazimieras, Kun.
\$1,000.00.

1 x 460.00 — Jonaitis Juozas
ir Marija \$1,000.00.

2 x 500.00 — Balbatas Jonas
\$600.00, Indreika Petras ir Anto-
nina (mirusi) \$1,000.00.

1 x 504.39 — Šimkus Stasys
\$2,791.82, Vokietija.

9 x 1,000.00 — Dambava Jur-
gis ir Birutė, atm. įn. \$1,100.00,

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

Per Tėvus Pranciškonus
arba tiesiog Lietuvos Kultūros
Fondui nuo pereinamo rudens K.
Židinio išlaikymui aukojo šie as-
menys ir organizacijos:

\$200 — Perkūno vyrų choras.
Pernai gruodžio 6 įvykusio ru-
dens vakaro proga:

\$100 — N.Y. Lietuvių Bend-
ruomenės Bushwicko apylinkė
(per pirm. Tėvų Pranciškų Gied-
gaidą); dr. Marija ir Aleksan-
dras Žemaičiai.

\$50 — Irena ir Jurgis Okuniai,
Vida ir Romualdas Penikiai.

\$25 — kun. Antanas Grigaitis,
dr. Eugenijus ir Emilija Noakai,
kun. Antanas Račkauskas, Liet.
gen. konsulas Anicetas ir Jani-
na Simučiai.

\$20 — Aldona ir Jonas Alytai,
Charles Matusas, Česlovas ir Bi-
rutė Ašbergai.

\$15 — Danutė ir Vytautas

Anoniai.

\$10 — Julius Botyrius, Apolo-
nija ir Andrius Butai, kun. An-
tanas Kardas, Helen Kulber, Al-
girdas Landsbergis, Jeronimas
Landsbergis, Aleksandra ir An-
tanas Masioniai, Juozas Ma-
tiukas, Jadvyga Matulaitienė,
Nina Michura.

\$5 — Mamertas Macežinskas.
Šv. Kalėdų proga vietoj svei-
kinimo kortelių aukojo: \$25 —
Dana ir Stasys Biručiai, \$20 —
Irena ir Mindaugas Jankaus-
kai, \$15 — Danutė ir Algirdas
Šilbajoriai.

Eilė geradarių taip pat aukojo
Kultūros Židiniui mirusiųjų pri-
siminimui:

\$100 — Antanas Diškėnas, a.a.
Motiejus Simonaičio atmini-
mui (metinių proga).

\$65. — Buv. Operetės choro
narės ir nariai (per Vidą Jan-
kauskienę), a.a. Mykolo Cibo at-

minimui.

\$50 — Algirdas ir Felicija Ja-
saičiai, a.a. Edvardo Snieskos
atminimui.

Po \$20 — Z. ir B. Rimai,
Jono Čepulio atminimui. Ka-
zys ir Liucija Jankūnai, Onos
Bilerienės atminimui. Eufemija
ir Mykolas Cibai, Genovaitė ir
Petras Šlapeliai — gen. Stasio
Pundzevičiaus atminimui. Emi-
lija ir Viktoras Liaukai (Fla.),
Marės Pesienės atminimui.

A. a. Petro Paprocko atmini-
mui aukojo:

\$20 — J. Babarskienė, A. ir R.
Markevičiai, E. ir V. Remezoz,
J. ir V. Šileikiai.

\$10 — M. ir V. Butkiai, T.
Paknienė.

Visiem geradariam aukotojam
Lietuvių Kultūros Fondas nuo-
širdžiai dėkoja. Taip pat giliai
padėką reiškia Lietuvių Atletų
Klubo vedamo bingų darbuoto-
jam, kurių pastangomis per
paskutinius šešis mėnesius į Ži-
dinio fondą pervesta \$18,000.00

dolerių. Kultūros Židinio išlai-
kymas bus lengvesnis jūsų vi-
sų dėka.

Šia proga pranešama, kad vi-
siem, kurie įvairiomis progomis
Kultūros Židiniui yra paaukoję
šimtą ar daugiau dolerių, bus su-
teikiama proga stoti nariais į
Kultūrinio Židinio išlaikymo or-
ganizaciją — Lietuvių Kultūros
Fondą. Dešimties dolerių me-
tinį nario mokestį taip pat gali-
ma atlikti aukojant švenčių pro-
ga, mirusiųjų atminimui ir kitais
atvejais. Neatsisakykite stoti na-
riais į lietuvių egzistenciją re-
miančią organizaciją.

Jeigu per klaidą yra praleistos
aukotojų pavardės, prašome
kreiptis į LK Fondo finansų
sekretorę Apoloniją Radzivanie-
nę, tel. 441-9720. Kiekvienam
aukotojui yra išduodamas pakvi-
tavimas ir, reikalui esant, bus
suteikiamas pažymėjimas dėl at-
leidimo nuo mokesčių.

Dar kartą dėkojame visiem,
LK Fondo Valdyba

Beresnevičius Aleksas ir Agnė
\$1,500.00, Beinoris Bruno, Md.,
ir Aldona \$2,000.00, Bieliauskas
Vytautas, Ph.D. ir Danutė, M.D.
\$3,500.00, Motušis Kazimieras ir
Barbora, atm. įn. \$1,000.00, Nau-
jokaitis Gediminas \$1,600.00,
Pečkaitis Juozas \$1,100.00, Sma-
grauskas Adomas ir Emilija,
atm. įn. \$1,000.00, Žuras-Žu-
rauskas Jonas, atm. įn. \$4,000.00.

2 x 2,000.00 — Kubiliūnas
Juozas ir Anelė, atm. įn. \$2,000.
00, X \$10,000.00.

1 x 4,000.00 — Vygantas Min-
daugas, M.D. ir Austė Ph. D.
\$16,000.00.

1 x 10,000.00 — X \$10,805.00.
Iš viso 112 narių — \$41,215.39.

Lietuvių Fondas pasiekė du
milijonus dol. ir iš gautų palū-
kanų jau parėmė lietuvių švieti-
mą, kultūrą ir jaunimą 743,000
dol. Ateinančiais metais numato-
ma lietuvių išlaikymui paskirti
apie 150,000 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lie-
tuvių Fondo kapitalo dalį. Iki
šių laikų gauta 510,811 dol.
Sudarykime testamentus ir
nepamirškime paskirti bent dalį
savo turto Lietuvos Fondui:

“LITHUANIAN FOUNDA-
TION, A NON-FOR-PROFIT,
TAX EXEMPT, ILLINOIS
CORPORATION, 2422 W.
MARQUETTE ROAD, CHI-
CAGO ILLINOIS 60629”

Visi statykime Lietuvos Fon-
dą ir didinkime jo kapitalą, kad
kasmet galėtų skirti lietuvių iš-
laikymui 150 tūkstančių do-
lerių.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytėjai, atsiųs-
dami prenumeratos mokestį,
pridedę aukomis už kalendo-
rių, įvairius patarnavimus ar
šiai spaudą parėmė:

30 dol. — J. A. Milukas, Rich-
mond Hill, N.Y.

17 dol. — M. Ercius, Little
Neck, N.Y.

Po 12 dol. — O. Uknes, Brook-
lyn, N.Y., D. Jonaitis, Wood-
haven, N.Y., V. Micevičius, Ozo-
ne Park, N.Y., P. Davidon, Mil-
ford, Conn.

10 dol. — B. Prasauskas, Lo-
mita, Calif.

Po 7 dol. — A. Radaitis,
Cambridge, Mass., K. Paszkus,
So. Boston, Mass., L. Kasilevicius,
Methuen, Mass., V. Gružas, No.
Haledon, N.J., kun. L. Musteikis,
Plainview, Nebr., K. Žvinis,
Brooklyn, N.Y., M. Palūnas, Ak-
ron, Ohio, J. Kackelis, North-
ampton, Mass., M. Grigoravi-
čius, Belleville, Ill., M. Mece-
zinskas, Brooklyn, N.Y., O. Žu-
kas, Glendale, Calif., J. Stan-
čius, Mt. Vernon, N.Y., E. Li-
bus, Chicago, Ill., S. Rode, Mel-
bourne, Fla., K. Garbauskas,
Great Neck, N.Y., P. Beleckis,
Coxsackie, N.Y., V. Kuskis,
Bayside, N.Y.

Po 5 dol. — H. V. Kulber,
Brooklyn, N.Y., E. Ribpkienė,
Brockton, Mass., A. Pietaris,
Kearny, N.J., A. Radzevičius,
Norwalk, Conn., J. Rūkaitė,
Great Neck, N.Y., M. Paval-

kis, Elizabeth, N.J., A. Valaitis,
Philadelphia, Pa.

Po 4 dol. — V. Grajauskas,
Cliffside Park, N.J., dr. R. Gied-
raitis, Los Angeles, Calif., A.
Pliskaitis, Newark, N.J., A. Keb-
lys, Montreal, Que., Canada.

Po 4 dol. — B. Naras, Shrews-
bury, Mass., J. Pawlowski,
Middleboro, Mass., M. Baraus-
kas, Los Angeles, Calif., A. Vil-
gosas, Philadelphia, Pa.

Po 3 dol. — K. Lietuvninkas,
Worcester, Mass., D. Sulmar,
Springfield, Pa., A. Rukas,
St. Petersburg Beach, Fla., O.
Osmolskis, Richmond Hill,
N.Y., J. Gasiliūnas, St. Peters-
burg Beach, Fla., Z. Dabriba,
Worcester, Mass., V. Birutis,
Moriches, N.Y., K. Barkauskas,
Philadelphia, Pa., Z. Strazdas,
Palm Beach Gardens, Fla.

Po 3 dol. — K. Ciuderis,
Fort Lee, N.J., N. Jones, New
York, N.Y.

Po 2 dol. — A. Andersen,
Groton, Conn., E. Waitelis, Co-
coa Beach, Fla., J. Lukas, Phi-
ladelphia, Pa., A. Bortkeviči-

nė, Woodhaven, N.Y., V. Bu-
kauskas, Hyde Park, Mass., V.
Vaškys, Cheltenham, Pa., J.
Vasylyonis, Dunellen, N.J., C.
Drazdauskas, Moscow, Pa., J.
Navasaitis, Lautana, Fla., P.
Pusnikas, Franklin Square, N.Y.,
K. Matusevic, Lawndale, Calif.,
B. Žemaitis, Worcester, Mass.,
B. Juškauskas, Hudson, Mass.,
G. Rutkauskas, W. Hartford,
Conn., J. Sabulis, Wallkill, N.Y.,
S. Janušonis, Niagara Falls, Ont.,
Canada, V. Mickus, Palm
Beach Gardens, Fla., dr. A. Raz-
ma, Joliet, Ill., R. Svainauskas,
Studio City, Calif., M. Gofen-
sas, Brockton, Mass., M. Fuman-
ti, North Arlington, N.J., B. Kris-
čiūnas, Hartford, Conn., V.
Oniūnas, Woodhaven, N.Y., F.
Morkus, Dania, Fla., A. Balčy-
tis, Chicago, Ill., A. Eitmanas,
W. Paterson, N.J., G. Eluhov,
Arlington, Va.

1 dol. — I. Norbutas, So. Bos-
ton, Mass.

Visiem aukotojam nuoširdžiai
dėkoja Darbininko administraci-
ja.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas

VISA MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus priva-
žiaivimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.

77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Arrangements Now Have
Been Made for You to Travel
Nearly Two Thousand Years
in Only Eleven Days to the
HOLY LAND
with the Bible as your guide-
book, under the direction of
Father Peter F. ZEMEIKIS
Pastor, SS. Peter and Paul
Parish, Elizabeth

\$1499 from/to New York, **March 23rd**
Holy Scripture comes alive for you as
you walk the Way of the Cross. Your faith
takes deeper meaning as you pray where
stood the stable in Bethlehem or kneel in
the Garden of Gethsemane.
You will gaze out over the Jordan Valley
from atop the Mount of Jericho, visit
Nazareth, Cana, Mount of Beatitudes,
many other places.

PAPAL AUDIENCE
On your return you'll stop for a pilgrim's
visit to Rome and a thorough tour of
the Vatican and the Eternal City.
The first step is to send in this
coupon today. By return mail you
will receive a fact-packed folder
which tells you what you can expect
every moment of an unforgettable
experience.

Rev. Peter F. Zemeikis (phone 352-2271)
SS. Peter and Paul Rectory
211 Ripley Place
Elizabeth, N.J. 07206

Dear Father:
Please send your colorful folder
Name _____
Address _____
City _____ Zip _____

ORBITAIR INTERNATIONAL LTD. IR JONAS ADOMĖNAS RUOŠIA ATOSTOGAS PRIE BALTIJOS

- Penkios kelionės
- Pirmos klasės sąlygos
- Prieinamos kainos
- Via Finnair — CSA
- Palyda iš JAV
- Amerikos lietuvių lydės 15 ar daugiau keleivių grupės iš New Yorko
- Teatrų lankymas
- Oro susisiekimas Rusijoj
- Parūpinamos vizos į Rusiją
- Vaikam pagilintos kainos
- Depozitas 100 dol. asmeniui
- Kelionėse lankoma Vilnius, Ryga, Tallinas, Maskva, Leningradas, Roma ir Praha

Dienos ekskursija | Kauną ir pusės dienos vizitas | Trakus

ORBITAIR INTERNATIONAL, LTD.
20 EAST 46TH STREET
NEW YORK, NEW YORK 10017
Please send me your "free" brochure giving complete information including rates and dates on your five touring programs to the Baltics.

Name _____
Address _____
City & State _____

TOLL FREE (800) 223-7953
NY STATE (212) 986-1500

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKIMŲ.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124	7626 W. 150 St.	612 432-7083
New York, N.Y. 10003	45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011	135 W. 14th Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617 268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203 367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601	112 Main St.	201 342-9110
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106	698 Sanford Avenue	373-8783
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook St.	756-1668
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Rd.	432-5402
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

A.A.
PETRONELEI STRIAUSKIENEI
mirus, jos vyrui Jonui ir gimnaziui Gasparui Veličkai gilią užuojautą reiškia
*Petrė ir Vincas Dubauskai
Birutė ir Jonas Mikalauskai*

Mylimai žmonai ir tetai
A.A.
PETRONELEI STRIAUSKIENEI
St. Petersburg, Floridoj, mirus, jos vyrą Joną Striauską ir gimnazių Gasparą Veličką liūdesio dienoje nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi
*Andrius ir Elsi Dičmonai
Vytautas ir Albina Žumbakiai*

A.A.
STASIUI LUŠIUI
mirus, gilią užuojautą reiškia žmonai Marijai ir dukterims: Irenai Veitenei ir Vidai Penikienai su šeimomis.
M.A. Vaitekanai

Š.m. sausio 25 Chatam, N.J., po trumpos ligos mirė kadro kariūnas
LTN. INŽ. JONAS SUVIS-SUVEIZDIS
Jo seseriai ir svainiui Jankūnams gilią užuojautą reiškia
*Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovės
New Yorko skyriaus valdyba*

Neužmirštamai motinai
A.A. ELEONORAI AMBRAZIEJIENEI
okupuotoje Lietuvoje mirus, mielą mūsų Gediminą Ambraziejų, žmoną Janiną, anūkus Andrių ir Rimą nuoširdžiai užjaučiame.
*Vincas ir Rozalija Ambraziejus
Marius ir Janina Ambroze*

LSB N.Y. "Tauro" tunto tuntininkui
A.A. MEČIUI ILGŪNI
atsiskyrus su šiuo pasauliu, Jo žmoną Olgą, sūnelius Andrių, Leonardą ir Darių nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime.
*LSB Atlanto Rajono Broliai ir Vadeiva
s. fil. Apolinaras Treinys*

Korp! Neo Lithuania filisteriui
PETRUI PAPROCKUI
mirus, jo seseriai filisteriui Aleksandrui ir jos vyrui Petrui Motekūniui, seseriai dr. Konstancijai Šimaitienei su šeima, filisteriui Birutei Paprockienei, Vytautui Paprockui, Kristinai Paprockaitei-Novickienei, Virgilijai Remėzienei ir jos vyrui Evaldui ir kitiems giminėms bei artimiesiems, Petro draugams, zarasiečiams užuojautą reiškia
*Korp! Neo Lithuania
New Yorko valdyba*

PADĖKA
Mūsų mylimam tėvui, broliui ir švogerui
A.A. EDVARDUI SNIEŠKAI
mirus, sulaukėm daug gilaus dėmesio. Širdingai dėkojame visiems giminėms, artimiesiems, draugams bei pažįstamiems už paaukotas Šv. Mišias, atsilankymą į koplyčią ir laidotuves, už gėles, už asmeniškai bei spaudoje pareikštas užuojautas.
*Liūdinčios
duktė Donna, sūnus Edvardas,
brolis dr. Antanas Šnieška ir šeima*

Paryžiuje 1946 metais. Iš k. Pranas Dulevičius, kan. Juozas Končius, dr. Stasys Bačkis.

PRANUI DULEVIČIUI 75 METAI

Paryžiuje nuo 1944, dar karui tebeeinant, apsigyveno Pranas Dulevičius. Pokario metais ten susitelkė daugiau lietuvių. Apsilankęs Balfio pirmininkas kan. J. Končius įkūrė Balfio skyrių. Ir tas skyrius pirmininku išsirinko Praną Dulevičių.

Tuo Balfio pirmininku jis buvo 1946-1948. Jis dalijo žmonėm maistą ir drabužius. Balfio įgaliotiniu buvo dr. Stasys Bačkis, kuris dalijo žmonėm pinigines pašalpas.

Pasitraukęs iš Balfio P. Dulevičius padėjo organizuoti stovyklas, buvė tokio organizatoriaus padėjėju. Paskui buvo deleguotas į amerikiečių štabą ir dirbo viešbutyje, įrašydamas, išrašydamas svečius, palydėdamas juos į lėktuvus.

Paryžiuje gyveno iki 1958 spalio 8. Tada atvyko į New Yorką ir, Stepo Mackevičiaus rekomenduotas, gavo darbo Air France linijoje (toje linijoje St. Mackevičius ir dabar tebedir-

ba). Čia P. Dulevičius dirbo kol išėjo į pensiją. Dabar gyvena Forest Hills ir aktyviai seka lietuvišką gyvenimą ir, kiek jėgos leidžia, jame dalyvauja.

Lietuvoje jam teko daug kur dirbti, buvo kalėjimo sekretorius Šiauliuose, Kaunė, mokesčių inspektoriaus padėjėju Marijampolėje, mokesčių inspektoriui Šakiuose. Ilgiausiai jam teko dirbti Žemės ūkio ministerijoje, kur buvo žemės reformos departamento vicedirektoriui. Tose pareigose išbuvo, kol Lietuvą okupavo sovietai. Taip atsitiko, kad sovietų paskirtas žemės ūkio komisaras Leonas Pušinis buvo jo pažįstamas iš studijų dienų. Naujasis komisaras-ministras jį padarė savo padėjėju — viceministru.

Karai jį išbloškė iš tėvynės. Prisiminęs Paryžiaus lietuvius, Pranas Dulevičius pabrėžia, kad yra vienmetis su dr. Stasiu Bačkiu, gimęs tais pačiais metais ir tą pačią dieną — 1906 vasario 10. (p.j.)

POSĖDŽIAVO PLKOS-GOS VALDYBA

Pasulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos valdyba sausio 10 Kultūros Židiny New Yorke buvo susirinkusi posėdžio aptarti einamiesiems reikalams.

PLKOS pirmininkė dr. A. Janačienė pradėjo išreikšti užuojautą valdybos narėm M. Lušienei ir V. Penikienai, netekusioms vyro ir tėvo, visuomenininko Stasio Lušio. Po to vyko jos apžvalga apie paskutinių mėnesių valdybos veiklą. Dr. A. Janačienė plačiau papasakojo apie savo dalyvavimą ir įspūdžius Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos atstovių suvažiavime lapkričio 22-23 Montrealy, susirašinėjimą ir ryšių palaikymą su kitų tautų ir lietuvių organizacijomis, naujo biuletenio paruošimą bei aptarė kitus reikalus.

Toliau buvo pasitarta su PLKOS Fondo pirm. M. Lušiene ir valdybos išd. V. Penikienė dėl galimybių sutelkti lėšas lietuvių katalikių veiklos išėvijos istorijos išleidimui. Aptartos ir kitos išlaidos.

Šiame posėdy taip pat dalyvavo iš Europos atvykusi PLKOS atstovė tarptautiniam ryšiam B. Venskuvienė. Ji valdybai padarė metinį pranešimą apie 1980 m. veiklą užsieny. Ji dalyvavo tarptautiniame Vakarų Europos Katalikių Moterų Organizacijų suvažiavime Briusely, Belgijoje, Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Žmogaus Teisių Komisijos posėdžiuose Tiltenberge, Olandijoje, ir Europos Katalikių Centro Žmogaus Teisių Komisijos konferencijoj Paryžiu, Prancūzijoje. Šiuose suvažiavimuose B. Venskuvienė supažindino ir informavo atstovus apie padėtį pavergtoj Lietuvoj ir pateikė eilę sumanymų konkrečiai veiklai, ypač liedsama pabėgėlius, trem-

tinius, šeimų atskyrimo bei kitus svarbius klausimus.

Posėdžiui pasibaigus, prie kavos dar buvo tęsiami pokalbiai ir gvildenami organizaciniai reikalai.

Dalyvavo dr. A. Janačienė, B. Venskuvienė, dr. A. Radzivanienė, M. Lušienė, P. Ažuolienė, V. Penikienė ir E. Vainauskienė. Dėl susidariusių aplinkybių į posėdį negalėjo atvykti Amerikos Lietuvių Romos Katalikių Moterų Sąjungos atstovės J. Mack ir G. K. Kanė ir PLKOS valdyba narė I. Merlino.

BROCKTON, MASS.

Brocktono LB apylinkė ruošia linksmą užgavėnių balių su programa šeštadienį, vasario 21, Sandaros salėje, 75 Intervale Street, Brocktone. Bilietus ir stalus galima užsisakyti iš anksto Brocktone pas L. Šukienę 583-2830, Bostone pas A. Astravą 662-8261, Cape Code pas Vl. Židžiūną 771-0075, Worcesteryje pas P. Babicką 756-5395. Vakaro pradžia 6:30 val.

BOSTONO ŽINIOS

Jackui Sondai sausio 15 suėjo 88 metai. Ta proga sausio 24 jis buvo pagerbtas artimųjų bičiulių. Neseniai jam buvo padaryta operacija. Išgijęs jaučiasi gerai.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kultūrinis Subatvakaris įvyks vasario 14, šeštadienį, 7:30 val. vak. Tautinės S-gos namuose. Prelegentas — istorikas Vincas Trumpa iš Washington, D.C. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 15. 10:15 ryto mišios Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj, o 3 val. p.p. tolimesnis minėjimas S. Bostono lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Minkai vasario 16 nuo 6 iki 6:30 val. vak. perduos programą anglų kalba FM banga 101.7.

BRIDGEPORT, CONN.

Anelė Petraitienė, sulaukusi 92 metų amžiaus, sausio 17 mirė Fairfield, Conn. Velionė buvo gimusi Raseiniuose, didesnę savo amžiaus dalį išgyveno Bridgeport ir Fairfield, Conn. 42 metus ji dirbo Warner Brothers siubkykloj, Bridgeporte. Daugelį metų priklausė prie Lietuvos vyčių organizacijos.

Nuliūdime liko dukra Teresė Trainis ir žentas Alfonsas, kurie mylimą motiną globojo. Bridgeporto Lietuvos vyčiai dalyvavo laidotuvėse ir suteikė paskutinę pagarbą su specialiomis apeigomis. Velionė palaidota iš Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčios Bridgeporte sausio 19 Šv. Mykolo kapinėse. Laidotuvių apeigai atliko kun. klebonas Pranciškus Pranciskus.

Bendruomenės užgavėnių balius bus vasario 21, šeštadienį, 6:30 v. Sandaros salėje Brocktone.

Vyčiai minės Šv. Kazimierą kovo 1. 10:15 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje mišios, o po mišių bendri pūsryčiai salėje po bažnyčia.

Smuikininko Izidoriaus ir pianisto Vytenio Vasyliūno koncertas įvyks kovo 1 d. 3 val. p.p. First and Second Church salėj, Bostone, Marlboro St. 66.

Minkų radijo valandos renginys, kuriame bus vaidinimas, įvyks kovo 29 d., 3:30 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Valentinos Balsienės iš Toronto, Ont., Kanados, Keramikos darbų parodą balandžio 4-5 rengia Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius.

Dail. Alfonso Dargio kūrinių parodą balandžio 25-26 rengia Bostono vyr. skaučių židiny.

Laisvės Varpo koncertas įvyks balandžio 26, per Atvelykį, So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Motinos Dienos minėjimas įvyks gegužės 3 Tautinės S-gos namuose 484 E. 4-ji gatvė S. Bostone.

Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choro koncertas įvyks gegužės 10, sekmadienį, 3 v. popiet North Junior High School auditorijoje, 108 Oak St., Brockton, Mass.

LAISVĖS VARPAS Sekmadeniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sek. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greltai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"
ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Galloway Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

"Amber Holidays"
1981 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO/NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:			
kovo 25 —	\$977.00	liepos 6 —	\$1068.00 (su Varšuva)
balandžio 15 —	\$977.00	liepos 20 —	\$1112.00
gegužės 2 —	\$1019.00	rugpjūčio 3 —	\$1068.00 (su Varšuva)
gegužės 7 —	\$1019.00	rugpjūčio 19 —	\$1382.00 (su Ryga)
gegužės 13 —	\$1136.00 (su Ryga)	rugšėjo 3 —	\$1148.00
gegužės 21 —	\$1108.00	rugšėjo 17 —	\$1059.00
birželio 4 —	\$1148.00	rugšėjo 24 —	\$1059.00
birželio 18 —	\$1148.00	spalio 8 —	\$1019.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

PRAŠOME REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU —

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116, So. Boston, Mass. 02127, tel. 617 268-8764

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

MEMBER
AMERICAN SOCIETY OF TRAVEL AGENTS

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė ..... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė .... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: vasario 7, šeštadienį, studentų ateitininkų rytinio pakraščio suvažiavimas 10 v.r., vakare ateitininkų šeimos šventė.

Studentų ateitininkų suvažiavimas įvyks vasario 7, šį šeštadienį, Kultūros Židinyje. Pradžiai 10 v. ryto. 2 v. popiet bus paskaita, kurią skaitys Juozas Kazlas, Yale universiteto politinių mokslų daktaras. Jis kalbės tema "Nauji vėjai rytų Europoje." Vakarinių programų — šeimos šventė. Visi studentai kviečiami dalyvauti.

N. Y. vyrų choras Perkūnas vasario 8, sekmadienį, 5 v. ryto išvyksta autobusu į Athol, Mass., ten 10:30 giedos bažnyčioje, paskui Lietuvos nepriklausomybės minėjime atliks meninę programą. Drauge su choru vyks ir Rasa Bobelytė, kuri angliskai pasakys kalbą Lietuvos nepriklausomybės proga ir praves visą programą. Choras grįžta tą patį vakarą atgal.

LB Woodhaveno apylinkės valdybos posėdis įvyks vasario 10, antradienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija per Amerikos Balsą pasveikino Nijolę Sadūnaitę su Kalėdų šventėmis ir su grįžimu į gimtąjį kraštą iš sovietinio gulago.

Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno koncertas bus kovo 14, šeštadienį, 5 v. popiet Kultūros Židinyje. Koncertą globoja Lietuvių Moterų Klubų Federacija.

New Yorko skaučių Neringos tunto vadijos posėdis kviečiamas vasario 11, 7:30 v.v. pas sesę R. Cėsnavičienę. Visoms vadijos narėms dalyvavimas būtinas, nes reikia galutinai aptarti artėjančią Kaziuko mugę.

General Federation of Women's Clubs metinė konvencija bus birželio 8-11 Cedar Rapids, Iowa. Lietuvių Moterų Klubų Federacija kasmet siunčia savo atstovę į tas tarptautines moterų konvencijas.

Tradiciniai lietuviškų valgių pietūs svečių patogumui bus ruošiami vasario 15, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Prasidės 1 val. ir tęsis iki minėjimo pabaigos. Visi, kurie apsilankys Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime, galės pasinaudoti šia proga ir pavalgyti apatinėje salėje. Pietus gamina Vacys Steponis.

Mečio Ilgūno atminimui vietoje gėlių Maironio lituanistinei mokyklai paaukojo: V. ir R. Penikiai — 35 dol.; po 25 dol. A. Eidukavičius, G. Penikas, N. ir J. Ulėnai; po 20 dol. V. Kulyš, B. Masauskas, Vaškys; L. Sediva — 15 dol.; po 10 dol. A. Bagdziūnas, R. Balsys, J. ir L. Černauskai, J. Food, R. ir A. Ilgučiai, A.M. Marijošai, M.P. Palyš, L. Vaitkevičius, I. ir G. Žemaitaičiai; A. Ivaška — 5 dol.

Petro Paprocko atminimui vietoje gėlių Jonas Končius Maironio lituanistinei mokyklai paaukojo 100 dol.

Stasio Lušio atminimui vietoje gėlių Maironio lituanistinei mokyklai Laima Šileikytė Hood paaukojo 50 dol.

Maironio mokyklos tėvų komitetas visiem aukotojam nuosirdžiai dėkoja.

Petronėlė Strijauskienė, gyvenusi St. Petersburg, Fla., ilgai sirgusi, mirė sausio 30, penktadienį. Liko vyras Jonas, giminaitis Gasparas Velička. Anksčiau jie gyveno Richmond Hill, N.Y., 117 gatvėje. Į Floridą išsikėlė prieš 4 ar 5 metus.

Išnuomojamas kambarys vyriai ar moterims prie parko Woodhaven, 85-32 90 Street. Tel. 847-7306.

ST. ZOBARSKO PAGERBIMAS IR LITERATŪROS VAKARAS

Šiemet iškritus 12-tajai dailės parodai, drauge iškriti ir tokios parodos proga rengiamas literatūros vakaras — koncertas. Norėdamas pagerbti Lietuvos nepriklausomybės šventę, Vaizganto Kultūros Klubas vasario 14, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje ir rengia literatūros šventę.

Vyresnieji prisimena, su kokiom didelėm iškilimėm nepriklausomos Lietuvos laikais vykdavo tos literatūros šventės ir premijų įteikimas Valstybės teatre. Tai buvo akivaizdus įrodymas, kaip nepriklausomas gyvenimas skatina ir ugdo kūrybą.

Ir dabar, pagerbiant Lietuvos nepriklausomybės šventę, rengiamas šis literatūros vakaras.

Pradžioje bus pagerbtas rašytojas ir knygų leidėjas Stepas Zobarskas, kuris sausio 17 sulaukė 70 metų amžiaus. Apie jį

kaip rašytoją ir leidėją kalbės poetas Stasys Santvaras iš Bostono. Pats sukaktuvinnikas paskaitys savo kūrybos.

Antroje dalyje bus literatūros vakaras. Čia savo kūrybą skaitys poetas Stasys Santvaras, poetas Leonardas Andriekus ir rašytojas Vytautas Volertas, svečias iš Philadelphijos.

Šiemet Lietuvių Rašytojų Draugija knygų vertinimo komisiją sudarė iš New Yorko ir iš apylinkės rašytojų. Ta komisija tą dieną posėdžiaus ir paskirs premiją. Premija viešai bus paskelbta tame literatūros vakare. Premijos paskelbimas tuo pačiu pakels ir patį literatūros vakarą.

Visuomenė kviečiama kuo gausiau atsilankyti į šią mažąją literatūros šventę, pasidžiaugti Stepo Zobarsko darbais ir padraugauti su kitais lietuviškojo žodžio kūrėjais. (p.j.)

Poetė Kotryna Grigaitytė kalba jos knygos "Marių vėjui skambant" pristatyme, kuris buvo sausio 17 Kultūros Židinyje.

ELIZABETH, N.J.

Vasario 16-toji

Kaip praityje taip ir šiomet Elizabetho ir apylinkių lietuviai ruošiasi kuo gražiau ir prasmingiau paminėti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį. Ši šventė yra tapusi mum svarbiausiu naujųjų laikų Lietuvos istorijos įvykiu. Ji skatina mus semtis stiprybės ir didžiųjų praeties pasiryžėlių žygdarbiais, kurie įrikiavo mūsų tėvynę į laisvę ir nepriklausomą valstybę gretas. Tas laimėjimas ir dabar tebeteikia mum nepaliaujamą norą dirbti ir aukotis Lietuvos valstybinei gyvybei atgauti. Joks sveikiau galvojantis žmogus negali pateisinti rusų okupacijos Lietuvoje ir ten vykdomo smurto.

Minėjimas įvyks vasario 15, sekmadienį, ir prasidės pamaldomis 11 val. Sv. Petro ir Pauliaus lietuvių bažnyčioje, 211 Ripley Place, Elizabeth, N.J. Tuoju po pamaldų dvyliką valandą, įvyks minėjimas parapijos salėje. Pagrindinį žodį pasakys svečias iš Washingtono, D.C., Algimantas Gureckas, veiklus Lietuvių Bendruomenės darbuotojas. Meninę dalį atliks New Jersey tautinių šokių grupė Liepsna, vadovaujama Rūtos Mickūnienės ir Debbie Didžbalytės. Akordeonu palydės Sharon Mažauskaitė. Be to, dainuos jauna solistė Angelė Kiaušaitė. Ji baigia dainavimo mokslus garsiajame Curtis muzikos institute Philadelphijoje. Tai yra rimtai pasiruošusi ir daug ža-

Angelė Kiaušaitė vasario 15 dainuos Vasario 16-tos minėjime Elizabethė.

danti jauna lietuvaitė menininkė. Ją fortepijonu palydės Matas Yatkauskas, naujaisis talentingas vargonininkas. Deklamacijoms mus pradžiugins Dr. V. Kudirkos šeštadienienės m-los mokiniai. Minėjimą ruošia Lietuvių Bendruomenės Elizabetho apylinkės valdyba. Viskas padaryta, kad šis renginys būtų patrauklus ir įdomus. Mums belieka tik kuo gausiau jame dalyvauti ir paremti Lietuvos bylos darbus pagal savo išgales. Tegu mūsų tėvynės laisvės ilgėsio idealas atnaujina mūsų viltis ir sustiprina mūsų tautinį ryžtą veikti ir dar daugiau dirbti jos gerovei. Taigi, sekmadienį, vasario 15, nelikime abejingi ir skolingi mūsų okupuotai tėvynei!

j.p.v.

NEWARK, N.J.

Minės nepriklausomybės šventė

Vietos LB apylinkės valdyba Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktuves minės vasario 15 Švč. Trejybės parapijos salėje tokia tvarka: 10:30 v.r. pamaldos apatinėje parapijos salėje su priderintu pamokslu. Mišių metu giedos vargonininko

MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Pirmasis pusmetis baigėsi vasario 24. Ta proga įvyko mokytojų tarybos posėdis, kuriame apžvelgta visų skyrių mokinių pažangumas.

Lietuvos nepriklausomybės šventė mokykloje bus paminėta vasario 14, šeštadienį, penktos pamokos metu.

Slidinėjimo iškyla į Cortina Valley ruošama vasario 20-22. Apsistos Latvių stovykloje Rota. Apie iškylą informuoja Vladas Sidas. Pas jį reikia ir užsiregistruoti, tel. 212 849-8250.

Pamokų nebus vasario 21, šeštadienį. Tuo metu bus kuro taupymo savaitė.

Mokyklos choras, vadovaujamas muzikės Nijolės Ulėnienės, dalyvauja Lietuvos nepriklausomybės minėjime, kuris bus vasario 15 Kultūros Židinyje.

DAIL. PRANO LAPĖS PARODA

Dail. Pranas Lapė iš Chamberlain, Maine, praėjusį savaitgalį buvo atvykęs į New Yorką, svečiavosi pas poetą Antaną Rimydį. Čia jis susitarė dėl savo parodos, kuri bus gegužės 23 ir 24 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Parodos atidarymo proga jis skaitys paskaitą apie dailės ter-

miniją. Šiuo klausimu jis yra seniai susidomėjęs, surinkęs daug medžiagos. Išaiškins, kas yra dailė, kas yra menas ir kitokie terminai. Parodoje bus išstatyta apie 30 jo naujausių kūrybos darbų.

Parodą globoja New Yorko vyr. skaučių židinyš Vilija.

SANTAUPOS KASOJE PASIEKĖ MILIJONĄ

Dar nei pilnų metų nesulaukusi New Yorko Lietuvių Kredito Unija KASA sutelkė pirmąjį milijoną taupytojų kapitalo! Tas pilnai įrodo augantį pasitikėjimą lietuvių finansine institucija ir praktišką mūsų tautiečių atsivėlėjimą į kooperatyvinio principo naudingumą. Jeigu Kanados lietuvių Kredito Kooperatyvai šiandien siekia ne vieną ar du, bet dešimtis milijonų dolerių santaupų, tai ir New Yorkas gali tą patį atsiekti. Iš augančio kapitalo bus nauda ir taupytojam, ir visai lietuviškos visuomenės veiklai, nes lietuviška finansinė institucija remia savus laikraščius ir radijo valandėles, o ilgainiui pajėgs ir platesnius užsėjimus įvykdyti.

KASOS Kredito Unija kviečia visus rytinio Amerikos pakraščio ir tolimesnių vietovių lietuvius atsisakyti pinigų išbarstymo po įvairius vietinius bankus ir savo ekonomines jėgas kaupti į vieną centrinį lietuvišką branduolį.

KASA patarnauja lietuviams skolinimo bei investavimo reikaluose, duoda pasirinkti kelių rūšių taupymo indėlius ir už

santaupas moka aukščiausias Kredito Unijom leidžiamas procentus, kurie viršija bankų dovanas bei paslaugas. Šiuo metu KASOJE už paprastą taupomąją sąskaitą mokama 7%, už Share Certificates (500 dolerių blokais) 12% ir už 6 mėnesių 10,000 dolerių Money Market Certificates, pagal šios savaitės žinias, 14.37%, arba 15.10% efektyvias metines palūkanas. Visos taupymo sąskaitos KASOJE federalinių įstaigų apdraustos iki 100,000 dolerių sumos, o šiuo metu pradėta nauja pensininkų patarnavimo funkcija. Visi KASOS nariai kas mėnesį savo įstaigoje gali be jokio vargo išsikeisti arba pasidėti savo pensijų čekius. Ilgainiui bus įvestos ir čekių rašymo (checking account) bei skolinimo kortelių (credit card) funkcijos.

KASOS adresas: 86-01 114 St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: (212) 441-6799. Į įstaigą galima kreiptis šešias dienas savaitėje ir vakarais. Patarnavimas lietuvių ir anglų kalbomis. Kviečiame jungtis į KASOS taupytojų eiles.

KASOS INFORMACIJA

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO MINĖJIMAS

New Yorke įvyks vasario 15, sekmadienį

11 val. — IŠKILMINGOS PAMALDOS Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebruoja kleb. kun. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas ir Tėv. Placidus Barius, OFM, kuris pasakys ir pamokslą. Tikinčiųjų žodis — Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Giedos jungtinis Apreiškimo parapijos ir vyrų "Perkūno" choras, vadovaujamas Viktoro Ralio.

3 val. popiet — KULTŪROS ŽIDINYJE: Kalbės Lietuvos gen. konsulas ANICETAS SIMUTIS, JAV senatorius ALFONSE D'AMATO, Vilko garbės pirmininkas DR. KESTUTIS VALIŪNAS Meninę programą atliks Maironio mokyklos mokinių choras, vadovaujamas NIJOLĖS ULĖNIENĖS, ir tautinių šokių ansamblis TRYPTINIS, vadovaujamas JADVYGOS MATULAITIENĖS.

Organizacijos prašomos su vėliavomis dalyvauti pamaldose ir salėje.

Įėjimas auka 4 dol. Moksleiviams nemokamai

New Yorko ALTa visus maloniai kviečia minėjime dalyvauti.

Laiškai aukomis rinkti šiomet nebus siuntinėjami. Todėl, jei kas minėjime negalėtų dalyvauti, maloniai prašome atsiųsti auką, panaudojant šią atkarpą. Būsime labai dėkingi. Čekius rašyti American Lithuanian Council of Greater New Yorko vardu. Amerikos Lietuvių Tarybai P.O. Box 158 Woodhaven, N.Y. 11421

Lietuvos laisvinimo reikalams skiriu auką .....
 Aukotojas .....
 Adresas .....
 Data .....